1985

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო

ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებული

ISSN 0206-2674

თბილისი
1985

სექტემბერი № 9 СЕНТЯБРЬ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

СБОРНИК ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИИ

ТБИЛИСИ
1985

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1985 წლის 5 აგვისტოს ბრძანება № 469

სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის რესპუბლიკურ დათვალიერებაში ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მონაწილეობის შედეგების შესახებ

აღვნიშნავ, რომ 1983 წლის 9 მაისიდან 1985 წლის 9 მაისამდე რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწყებით, რვაწლიან და საშუალო სკოლებში ჩატარდა დიდ სამამულო ომში საბჭოთა ხალხის გამარჯვების მე-40 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის რესპუბლიკური დათვალიერება-კონკურსი, რომელშიც აქტიურად მონაწილეობდა 2365 სკოლა.

დათვალიერების პერიოდში მნიშვნელოვანი მუშაობა იქნა ჩატარებული მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული და ინტერნაციონალური აღზრდის სრულყოფის საქმეში, კიდევ უფრო გაფართოვდა სასკოლო ინტერნაციონალური მეგობრობის კლუბების კავშირი მოკავშირე რესპუბლიკებისა და სოციალისტური ქვეყნების მოსწავლეებთან. პარტიის, დიდი სამამულო ომისა და შრომის ვეტერანთა აქტიური მონაწილეობით სკოლებში ჩატარდა 11825 სიმამაცის გაკვეთილი 354750 მოსწავლის მონაწილეობით, მოეწყო 2186 გასამხედროებული თამაში 92583 მოსწავლის მონაწილეობით. საბრძოლო დიდების ადგილებში ჩატარდა 1470 ლაშქრობა 46729 მოსწავლის მონაწილეობით, აგრეთვე ექსკურსიები — ვ. ი. ლენინის ცხოვრებასთან და მოღვაწეობასთან დაკავშირებულ ადგილებში 31.226 მოსწავლის მონაწილეობით, შეფ სამხედრო ნაწილებში—76.055 მოსწავლის მონაწილეობით, გმირ ქალაქებში — 1536 მოსწავლის მონაწილეობით. მოსწავლეები შეფობას უწევდნენ დიდ სამამულო ომში დაღუპულთა ოჯახებს.

დათვალიერების პერიოდში მნიშვნელოვანი ღონისძიებები გატარდა დაწყებითი სამხედრო მომზადების სასწავლო-მატერიალური ბაზის გასაუმჯობესებლად. სკოლები შეივსო თვალსაჩინო და თვითნაკეთი ხელსაწყოებით. ათასზე მეტი სამხედრო კაბინეტი შეივსო სწავლების ტექნიკური საშუალებებით, სკოლებთან ახლად მოეწყო საბრძოლო დიდების 42 მუზეუმი და 187 საბრძოლო დიდების ოთახი (გალერეა), აშენდა 80 მარტივი ტიპის ღია სასროლი ტირი, 24 ნახევრად დახურული ტირი და 70 დახურული ტირი, რამაც დიდად შეუწყო ხელი დაწყებითი სამხედრო მომზადებისა და სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის ხარისხის, სწავლების ეფექტიანობის ამაღლებას.

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მომზადდა: ავტომძღოლი — 24395, ტრაქტორისტი — 41547, რადისტი — 724, ელექტრიკოსი — 594, მსროლელი თანრიგოსანი — 16928 და მათ III საფეხურის ნიშნოსანი — 131725. ახლად შექმნილ 238 თავდაცვით-მასობრივ

საქ. სსრ კ. მარქსის
სახ. სახ. ბიბლიოთ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

წრეებში ჩაბმულ იქნა 7811 მოსწავლე. სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ამ ღონისძიების მაღალორგანიზებულად ჩატარებას გულისყურითა და სერიოზულობით მოეკიდნენ ქ. თბილისის, აფხაზეთის ასსრ, სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქ. ტყიბულის, ქ: წყალტუბოს, ახალციხის, გურჯაანის, ცხაკაიას, თერჯოლის რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებები.

დათვალიერება-კონკურსი ორგანიზებულად და მაღალ დონეზე ჩატარდა, რამაც დიდად შეუწყო ხელი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში სამხედრო-პატრიოტული და ინტერნაციონალური აღზრდის საქმიანობის გაუმჯობესებას.

სსრ კავშირის განათლების სამინისტრომ შეაჯამა სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის დათვალიერება-კონკურსის შედეგები და მაღალი შეფასება მისცა ჩვენი რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებს. დათვალიერებაში მიღწეული მნიშვნელოვანი წარმატებებისათვის სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს ბრძანებით საპატიო სიგელებით დაჯილდოვდნენ:

თბილისის 1-ლი, მე-8, 30-ე, 64-ე, 66-ე, ქუთაისის 32-ე, სოხუმის მე-10, ოჩამჩირის რაიონის სოფელ აჯზიუბის, ბათუმის მე-2, ქობულეთის რაიონის მე-2, ქ. ცხინვალის მე-2, ყვარლის რაიონის სოფელ ჭიკაანისა და გულრიფშის რაიონის სოფელ კელასურის შ. რუსთაველის სახელობის საშუალო სკოლები. ამ ღონისძიების მაღალორგანიზებულ დონეზე ჩატარებას დიდი მზრუნველობით მოეკიდნენ დიდი სამამულო ომის ვეტერანები, რომლებმაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს მოსწავლე ახალგაზრდობის სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის საქმეში. ომის ვეტერანთა ქმედითი დახმარების შედეგად მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა სამხედრო პროფესიებით მოსწავლე ვაჟების დაინტერესება. აღსანიშნავია, რომ დათვალიერება-კონკურსის ჩატარებას ყველგან ერთნაირი პასუხისმგებლობით არ მოეკიდნენ, იგი ზოგ ქალაქსა და რაიონში ზერელედ და ფორმალურად ჩატარდა. ქალაქ ქუთაისის, ადიგენის, ამბროლაურის, ასპინძის, ახალქალაქის, ვანის, გარდაბნის, დმანისის, ყაზბეგის, კასპის, ყვარლის, მარნეულის, მესტიის, ონის, საგარეჯოს, სამტრედიის, საჩხერის, თიანეთის, ცაგერის რაიონების განათლების განყოფილებებმა სამინისტროში არ გამოგზავნეს ინფორმაციები დათვალიერება-კონკურსის ჩატარების შესახებ, რაც იმაზე მეტყველებს, რომ ზემოაღნიშნული ქალაქისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებები და სკოლების ხელმძღვანელები ჯეროვან ყურადღებას არ უთმობენ მოსწავლე ახალგაზრდობის სამხედრო-პატრიოტულ და ინტერნაციონალურ აღზრდას.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს საორგანიზაციო კომიტეტის გადაწყვეტილება დათვალიერება-კონკურსში გამარჯვებული სკოლების შესახებ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

2. გამარჯვებული სკოლები დაჯილდოვდნენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საპატიო სიგელებით (სია თან ერთვის).

3. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა, თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ მომავალშიც არ შეანელონ მუშაობა მოსწავლე ახალგაზრდობის სამხედრო-პატრიოტული და ინტერნაციონალური აღზრდის საქმეში, ფართოდ ჩააბან ამ მუშაობაში პარტიის, ომისა და შრომის ვეტერანები.

4. დაწყებითი სამხედრო მომზადების სამმართველომ (ამხ. ა. ვაშაკიძე) მოამზადოს საკითხი სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის დათვალიერება-კონკურსის შემდეგი ეტაპის ჩატარების შესახებ და ქმედითი ღონისძიებები გაატაროს სამხედრო-პატრიოტულ აღზრდაში მოწინავე სკოლების გამოცდილების შესწავლა-განზოგადებისა და პრაქტიკულ საქმიანობაში მისი დანერგვის მიზნით.

მინისტრი ო. ქინქლაძე

დიდ სამამულო ომში საბჭოთა ხალხის გამარჯვების მე-40 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის რესპუბლიკურ დათვალიერება-კონკურსში გამარჯვებული სკოლები

1. თბილისის 160-ე საშუალო სკოლა
2. თბილისის 118-ე საშუალო სკოლა
3. თბილისის 138-ე საშუალო სკოლა
4. თბილისის მე-8 საშუალო სკოლა
5. თბილისის 49-ე საშუალო სკოლა
6. თბილისის 41-ე საშუალო სკოლა
7. თბილისის 22-ე საშუალო სკოლა
8. თბილისის 24-ე საშუალო სკოლა
9. თბილისის 109-ე საშუალო სკოლა
10. თბილისის 131-ე საშუალო სკოლა
11. თბილისის 66-ე საშუალო სკოლა
12. თბილისის 72-ე საშუალო სკოლა
13. თბილისის მე-20 საშუალო სკოლა
14. თბილისის 161-ე საშუალო სკოლა
15. სოხუმის მე-5 საშუალო სკოლა
16. ქ. ტყვარჩელის ა. არშბას სახელობის მე-5 საშუალო სკოლა
17. გაგრის რაიონის სოფელ ბიჭვინთის ა. ს. აგრბას სახელობის ,

მე-2 საშუალო სკოლა

18. გაგრის რაიონის სოფელ ალახაძის დ. გურამიშვილის სახელობის 1-ლი საშუალო სკოლა

19. ოჩამჩირის რაიონის სოფელ აძუბჟის 1-ლი საშუალო სკოლა

20. ოჩამჩირის რაიონის სოფელ ბესლახუბის საშუალო სკოლა

21. გუდაუთის რაიონის სოფელ ბამბორის საშუალო სკოლა

22. გუდაუთის რაიონის სოფელ ახალი ათონის საშუალო სკოლა

23. გალის რაიონის მე-3 საშუალო სკოლა

24. გულრიფშის რაიონის სოფელ ბაბუშერის ა. თოდუას სახელობის საშუალო სკოლა

25. გულრიფშის რაიონის შ. რუსთაველის სახელობის საშუალო სკოლა

26. ქობულეთის რაიონის სოფელ ჩაქვის ქ. ბახტაძის სახელობის 1-ლი საშუალო სკოლა

27. ქ. ცხინვალის 1-ლი საშუალო სკოლა

28. ქ. ცხინვალის მე-5 საშუალო სკოლა

29. ცხინვალის რაიონის სოფელ ვანათის საშუალო სკოლა

30. ლენინგორის რაიონის ფ. ძერჟინსკის სახელობის მე-2 საშუალო სკოლა

31. ლენინგორის რაიონის სოფელ წინაგარის საშუალო სკოლა

32. ცხაკაიას რაიონის 1-ლი საშუალო სკოლა

33. ცხაკაიას რაიონის მე-6 საშუალო სკოლა

34. რუსთავის 1-ლი საშუალო სკოლა

35. ტყიბულის გ. გაბრიაძის სახელობის 1-ლი საშუალო სკოლა

36. ტყიბულის მე-6 საშუალო სკოლა

37. წყალტუბოს ზონის მე-2 საშუალო სკოლა

38. წყალტუბოს ზონის სოფელ გვიშტიბის საშუალო სკოლა

39. ახალციხის რაიონის შ. რუსთაველის სახელობის 1-ლი ქართული საშუალო სკოლა

40. ახალციხის რაიონის ი. ჭავჭავაძის სახელობის მე-5 საშუალო სკოლა

41. ახმეტის რაიონის სოფელ ქვემო ალვანის საშუალო სკოლა

42. ახმეტის რაიონის სოფელ ოჟიოს საშუალო სკოლა

43. ბორჯომის რაიონის მე-3 რუსული საშუალო სკოლა

44. ბოლნისის რაიონის სოფელ კოლაგირის საშუალო სკოლა

45. ბოგდანოვკის რაიონის სოფელ ჯიგრაშენის საშუალო სკოლა

46. ბოგდანოვკის რაიონის სოფელ გორელოვკის საშუალო სკოლა

47. გურჯაანის რაიონის სოფელ კარდანახის საშუალო სკოლა

48. დუშეთის რაიონის მე-3 საშუალო სკოლა

49. გურჯაანის რაიონის სოფელ ვეჯინის ი. ს. ბერიტაშვილის სახელობის საშუალო სკოლა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

50. ლანჩხუთის რაიონის სოფელ ნიგვზიანის საშუალო სკოლა
51. ლანჩხუთის რაიონის სოფელ ჩოჩხათის საშუალო სკოლა
52. მაიაკოვსკის რაიონის სოფელ დიმის მე-2 საშუალო სკოლა
53. ქ. მარნეულის 1-ლი რუსული საშუალო სკოლა
54. მცხეთის რაიონის 1-ლი საშუალო სკოლა
55. ორჯონიკიძის რაიონის სოფელ კიცხის საშუალო სკოლა
56. თელავის რაიონის სოფელ რუისპირის საშუალო სკოლა
57. თელავის რაიონის მე-5 საშუალო სკოლა
58. თერჯოლის რაიონის 1-ლი საშუალო სკოლა
59. თერჯოლის რაიონის სოფელ ზედა საზანოს საშუალო სკოლა
60. ქარელის რაიონის მე-3 საშუალო სკოლა
61. წითელწყაროს რაიონის სოფელ ზემო ქედის საშუალო სკოლა
62. წითელწყაროს რაიონის სოფელ ოზაანის საშუალო სკოლა
63. წულუკიძის რაიონის რუსული რვაწლიანი სკოლა
64. წალენჯიხის რაიონის სოფელ ჯვრის მე-2 საშუალო სკოლა
65. ზუგდიდის რაიონის სოფელ ნარაზენის საშუალო სკოლა
66. ზუგდიდის რაიონის ტელმანის სახელობის საშუალო სკოლა
67. წალენჯიხის რაიონის სოფელ ჭკვალერის საშუალო სკოლა
68. ხაშურის რაიონის მე-5 საშუალო სკოლა
69. ხაშურის რაიონის სოფელ იტრიის გ. ტალახაძის სახელობის საშუალო სკოლა
70. ხობის რაიონის სოფელ ჯაპიშაქრის საშუალო სკოლა
71. ჩოხატაურის რაიონის 1-ლი საშუალო სკოლა
72. ჩოხატაურის რაიონის სოფელ დაბლაციხის თ. ჟღენტის სახელობის საშუალო სკოლა
73. ჩხოროწყუს რაიონის სოფელ მუხურის საშუალო სკოლა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შეთანხმებულია
განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირების საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე დ. იოსელიანი

ვ ა მ ტ კ ი ც ე ბ
საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი ო. ქინქლაძე

30 აგვისტო 1985 წელი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მუშაკთა შრომის შინაგანაწესი

I. ზოგადი დებულებანი

1. სსრ კავშირის კონსტიტუციის შესაბამისად სსრ კავშირის მოქალაქეებს აქვთ შრომის უფლება. სსრ კავშირის თითოეული შრომისუნარიანი მოქალაქის მოვალეობა და ღირსების საქმეა კეთილსინდისიერად შრომობდეს საზოგადოებრივ-სასარგებლო საქმიანობის არჩეულ დარგში, იცავდეს შრომის დისციპლინას.

სოციალისტური შრომის დისციპლინა არა მარტო შრომის შინაგანაწესის მტკიცედ დაცვას, არამედ შრომისადმი შეგნებულ, შემოქმედებით დამოკიდებულებას, მისი მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფასა და სამუშაო დროის მწარმოებლურ გამოყენებასაც გულისხმობს.

შრომის დისციპლინას უზრუნველყოფს ნორმალური მაღალმწარმოებლური მუშაობისათვის აუცილებელი ორგანიზაციული და ეკონომიკური პირობების შექმნა, თითოეული მუშაკის მოვალეობათა სფეროს ზუსტად განსაზღვრა და მათი შესრულებისადმი ეფექტური კონტროლის დაწესება, შრომისადმი შეგნებული დამოკიდებულება, დარწმუნებისა და აღზრდის მეთოდების გამოყენება და აგრეთვე წახალისება კეთილსინდისიერი შრომისათვის. შრომის დისციპლინის დამრღვევთა მიმართ იყენებენ დისციპლინური და საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიებებს.

სოციალისტური შრომის დისციპლინის აღზრდისა და განმტკიცებისათვის უმნიშვნელოვანეს მიმართულებას მუშაობაში წარმოადგენს უფლებათა ეფექტური გამოყენება, რომელიც შრომითს კოლექტივებს მიენიჭათ სსრ კავშირის კანონით „შრომითი კოლექტივების და საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მართვაში მათი როლის ამაღლების შესახებ“.

2. შრომის შინაგანაწესის მიზანია ხელი შეუწყოს მუშაკთა შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულების სულისკვეთებით აღზრდას,

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შრომის დისციპლინის შემდგომ განმტკიცებას, მეცნიერულ საფუძველზე შრომის ორგანიზაციას, სამუშაო დროის რაციონალურ გამოყენებას, სამუშაოთა მაღალ ხარისხს, შრომის ნაყოფიერებისა და საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის ამაღლებას.

3. შრომის შინაგანაწესის გამოყენებასთან დაკავშირებული საკითხები სამინისტროს ხელმძღვანელობისა და სტრუქტურულ ქვედანაყოფთა უფროსების მიერ წყდება მათთვის მინიჭებული უფლებების ფარგლებში, ხოლო მოქმედი კანონმდებლობითა და შრომის შინაგანაწესით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, პროფკავშირის კომიტეტთან ერთობლივად ან მასთან შეთანხმებით. აღნიშნული საკითხები, აგრეთვე, წყდება შრომითი კოლექტივის მიერ მისი უფლებამოსილების შესაბამისად.

4. ეს შრომის შინაგანაწესი ვრცელდება სამინისტროს ცენტრალური აპარატის მუშაკებზე.

II. მუშაკთა მიღებისა და დათხოვნის წესი

5. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ცენტრალური აპარატის მუშაკები შრომის უფლების რეალიზებას ახდენენ სამინისტროში მუშაობის შესახებ შრომითი ხელშეკრულების დადებით.

6. სამუშაოზე მიღებისას სამინისტროს კადრების სამმართველოს შესაბამისი მუშაკები ვალდებული არიან მისაღებ პირს მოსთხოვონ:

ა) დადგენილი წესით გაფორმებული შრომის წიგნაკის წარმოდგენა, ხოლო თუ ეს პირი მუშაობას პირველად იწყებს, ცნობა უკანასკნელი საქმიანობის შესახებ, გაცემული საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით შესაბამისი საბინაო-საექსპლუატაციო ორგანიზაციის მიერ, ხოლო სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების რიგებიდან დათხოვნილ პირებს კი — სამხედრო ბილეთი;

ბ) პასპორტის წარმოდგენა;

გ) მიღებული განათლებისა და პროფესიული მომზადების შესახებ დიპლომის ან სხვა დოკუმენტის წარმოდგენა.

სამუშაოზე მიღება ზემოჩამოთვლილი დოკუმენტების წარმოდგენის გარეშე დაუშვებელია.

აკრძალულია სამუშაოზე მისაღები პირისაგან კანონმდებლობით გაუთვალისწინებელი დოკუმენტების მოთხოვნა.

სამუშაოზე მიღება ფორმდება ბრძანებით, რომელიც გამოიცემა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს თანამდებობათა ნომენკლატურისა და მოცემული ნომენკლატურის მუშაკთა დანიშვნა-განთავისუფლების წესის შესაბამისად. ბრძანება მუშაკს ხელწერილქვეშ გაეცნობა. ბრძანებაში აღნიშნული უნდა იყოს თანამდებობის დასახე-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლება საშტატო განრიგის შესაბამისად და შრომის ანაზღაურების პირობები.

7. იმ პირებს, რომლებიც პირველად იწყებენ მუშაობას, შრომის წიგნაკები შეევსებათ სამუშაოზე მიღებიდან არაუგვიანეს ხუთი დღისა.

8. სამინისტროს თითოეულ მუშაკზე, გარდა მომსახურე პერსონალისა, კადრების სამმართველოში დგება პირადი საქმე, რომელშიც ინახება შემდეგი დოკუმენტები: კადრების აღრიცხვის პირადი ფურცელი, ავტობიოგრაფია, განათლების დოკუმენტის ასლი, ბრძანებათა ასლები მუშაკის დანიშვნის, გადაყვანის, წახალისებისა და დათხოვნის შესახებ.

9. მუშაკის მიღებისას ან სხვა სამუშაოზე დადგენილი წესით მისი გადაყვანისას სამინისტროს შესაბამისი ქვედანაყოფების ხელმძღვანელები ვალდებული არიან:

ა) გააცნონ მას მინდობილი სამუშაო, შრომის პირობები და შრომის ანაზღაურება, განუმარტონ მისი უფლება-მოვალეობანი მოცემული ქვედანაყოფის შესახებ დებულებისა და თანამდებობრივი ინსტრუქციების შესაბამისად;

ბ) გააცნონ მას შრომის შინაგანაწესი, დოკუმენტებზე მუშაობის დადგენილი წესი;

გ) ინსტრუქტაჟი ჩაუტარონ უსაფრთხოების ტექნიკის, საწარმოო სანიტარიისა და შრომის დაცვის წესების გარშემო.

10. თითოეულ მუშაკზე გაიცემა დადგენილი ნიმუშის პირადობის მოწმობა, რომელშიც აღნიშნულია თანამდებობა სამინისტროს საშტატო განრიგისა და ქვედანაყოფის დასახელების შესაბამისად.

11. მუშაკის სხვა მუდმივ სამუშაოზე გადაყვანა უნდა ხდებოდეს კანონის ზუსტი შესაბამისობით, მხოლოდ მისი თანხმობით და გაფორმდეს ბრძანებით.

12. შრომის ხელშეკრულების მოშლა შესაძლებელია მხოლოდ კანონმდებლობით გათვალისწინებულ საფუძველზე.

მუშაკებს უფლება აქვთ მოშალონ განუსაზღვრელი ვადით დადებული შრომის ხელშეკრულება, მაგრამ ამის შესახებ წერილობით უნდა გააფრთხილონ ადმინისტრაცია ორი თვით ადრე. მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული საპატიო მიზეზებით შრომის ხელშეკრულების მოშლის შემთხვევაში მუშაკებმა ამის შესახებ წერილობით უნდა გააფრთხილონ ადმინისტრაცია ერთი თვით ადრე.

ამ ვადის გასვლის შემდეგ მუშაკს უფლება აქვს შეწყვიტოს მუშაობა, ხოლო ადმინისტრაცია ვალდებულია მისცეს მას შრომის წიგნაკი და გაუსწოროს ანგარიში.

მუშაკისა და ადმინისტრაციის შეთანხმებით შრომის ხელშეკრულება შეიძლება მოიშალოს ორი თვის ვადის გასვლამდე.

მუშაკის მოთხოვნით ვადიანი შრომის ხელშეკრულების ვადამდე მოშლა ხდება მუშაკის ავადმყოფობის ან ინვალიდობის გამო, რაც აბრკოლებს ხელშეკრულების მიხედვით სამუშაოს შესრულებას, ადმინისტრაციის მიერ შრომის კანონმდებლობის დარღვევის დროს ან სხვა საპატიო მიზეზების გამო.

ადმინისტრაციის ინიციატივით შრომის ხელშეკრულების მოშლა დაუშვებელია პროფკავშირის კომიტეტის წინასწარი თანხმობის გარეშე, სსრ კავშირის კანონმდებლობით გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა.

შრომის ხელშეკრულების მოშლა ფორმდება ბრძანებით.

13. სამუშაოდან დათხოვნისას კადრების სამმართველო ვალდებულია მუშაკს შრომის წიგნაკი მისცეს დათხოვნის დღეს და ჩაუწეროს სამუშაოდან განთავისუფლების მიზეზი, ხოლო საბუღალტრო აღრიცხვისა და ანგარიშგების სამმართველო ვალდებულია გაუსწოროს მას საბოლოო ანგარიში. ჩანაწერი სამუშაოდან განთავისუფლების მიზეზის შესახებ შრომის წიგნაკში უნდა გაკეთდეს მოქმედი კანონმდებლობის ფორმულირების ზუსტი შესაბამისობით და მითითებული უნდა იქნას შესაბამისი კანონის მუხლი, პუნქტი.

დათხოვნის დღედ ითვლება მუშაობის უკანასკნელი დღე.

III. მუშაკთა ძირითადი მოვალეობანი

14. სამინისტროს მუშაკები ვალდებული არიან:

ა) იმუშაონ პატიოსნად და კეთილსინდისიერად, შეასრულონ თანამდებობრივი ინსტრუქციებით მათზე დაკისრებული მოვალეობანი, დროულად და ზუსტად შეასრულონ სამინისტროს ხელმძღვანელობის, სამმართველო-განყოფილებათა უფროსების განკარგულებანი;

ბ) დაიცვან შრომის დისციპლინა — თავისდროულად მოვიდნენ სამუშაოზე, დაიცვან სამუშაო დროის დადგენილი ხანგრძლივობა და მაქსიმალურად გამოიყენონ იგი მათზე დაკისრებულ მოვალეობათა შემოქმედებითი და ეფექტიანი გამოყენებისათვის, თავი შეიკავონ ისეთი ქმედებისაგან, რომელიც ხელს უშლის სხვა მუშაკებს თავიანთი შრომითი მოვალეობების შესრულებაში;

გ) ყოველმხრივ იღწვოდნენ შესასრულებელი სამუშაოს ხარისხის ასამაღლებლად, არ დაუშვან დაუდევრობა, მტკიცედ დაიცვან საშემსრულებლო დისციპლინა, მუდმივად გამოავლინონ შემოქმედებითი ინიციატივა შრომითი საქმიანობის მაღალი შედეგების მისაღწევად;

დ) დაიცვან შესაბამისი წესებითა და ინსტრუქციებით გათვალისწინებული შრომის დაცვის, უსაფრთხოების ტექნიკის, საწარმოო სანიტარიის, შრომის ჰიგიენისა და ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის მოთხოვნები;

ე) სისტემატურად აიმაღლონ თავიანთი იდეურ-თეორიული დონე და საქმიანი კვალიფიკაცია;

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ვ) წარმოადგენდნენ ღირსეული ქცევისა და მაღალი მორალური მოვალეობის მაგალითს სამუშაოზე, ყოფა-ცხოვრებასა და საზოგადოებრივ ადგილებში;

ზ) წესრიგში იქონიონ თავიანთი სამუშაო ადგილი სამინისტროს ცენტრალურ აპარატში შემოღებული საქმისწარმოებისა და დოკუმენტთწარმოების წესების მოთხოვნათა გათვალისწინებით, დაიცვან მატერიალურ ფასეულობათა და დოკუმენტების შენახვის დადგენილი წესი;

თ) გაუფრთხილდნენ და განამტკიცონ სოციალისტური საკუთრება (მოწყობილობა, ინვენტარი), ეკონომიურად ხარჯონ საკანცელარიო საქონელი, ელექტროენერგია.

მოვალეობათა სფერო, რომელსაც თითოეული მუშაკი თავისი თანამდებობისდა მიხედვით ასრულებს, განისაზღვრება დადგენილი წესით დამტკიცებული თანამდებობრივი ინსტრუქციებითა და დებულებებით.

VI. სამინისტროს ხელმძღვანელობის ძირითადი მოვალეობანი

15. სამინისტროს ხელმძღვანელობა ვალდებულია:

ა) სწორად მოაწყოს მუშაკთა შრომა, თითოეულ მუშაკზე მიამაგროს მისი სამუშაო ადგილი, უზრუნველყოს შრომის ჯანსაღი და უსაფრთხო პირობები;

ბ) შექმნას პირობები შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის დასანერგად; განახორციელოს მუშაობის ხარისხისა და შრომის კულტურის ამაღლების ღონისძიებანი; შეასწავლოს მუშაკებს, გაავრცელოს და დანერგოს მმართველობითი შრომის მოწინავე ხერხები და მეთოდები;

გ) დროულად დაიყვანოს ქვედანაყოფებამდე და ცალკეულ მუშაკებამდე გეგმიური დავალებანი, უზრუნველყოს მათი შესრულება შრომითი, მატერიალური და ფინანსური რესურსების უმცირესი დანაკარგებით, განახორციელოს შინაგანი რეზერვების უფრო სრული გამოვლენა და გამოყენება;

დ) უზრუნველყოს მუშაკთა მატერიალური დაინტერესება მათი პირადი შრომისა და მუშაობის საერთო შედეგებში, ხელფასის, მატერიალური წახალისებისა და სხვა წამახალისებელი ფონდების სწორად ხარჯვა, უზრუნველყოს შრომის ანაზღაურების მოქმედი პირობების გამოყენება და ხელფასის დადგენილ ვადებში გაცემა;

ე) უზრუნველყოს შრომისა და საწარმოო დისციპლინის მტკიცედ დაცვა, რისთვისაც მუდმივად განახორციელოს ორგანიზატორული,

ეკონომიკური და პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობა, არ დაუშვას სამუშაო დროის დანაკარგები, უზრუნველყოს შრომითი რესურსების რაციონალური გამოყენება, სტაბილური შრომითი კოლექტივების ჩამოყალიბება; გამოიყენოს ზემოქმედების ღონისძიებები შრომის დისციპლინის დამრღვევთა მიმართ შრომითი კოლექტივების აზრის გათვალისწინებით;

ვ) განუხრელად დაიცვას შრომის კანონმდებლობა და შრომის დაცვის წესები, გააუმჯობესოს მუშაკთა შრომის პირობები, უზრუნველყოს ყველა სამუშაო ადგილის სათანადო მოწყობა და იქ შრომის ისეთი პირობების შექმნა, როგორიც შეესაბამება შრომის დაცვის წესებს (სანიტარიულ ნორმებსა და სხვ);

ზ) გაატაროს აუცილებელი ღონისძიებანი მუშაკთა პროფესიული და სხვა დაავადებათა პროფილაქტიკისათვის; კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში დროულად მისცეს მათ შეღავათები და კომპენსაცია შრომის მავნე პირობებთან დაკავშირებით (შემცირებული სამუშაო დღე, დამატებითი შვებულებები, სამკურნალო-პროფილაქტიკური კვება და სხვ.), უზრუნველყოს მოქმედი ნორმებისა და დებულებების შესაბამისად სპეციალური ტანსაცმლით, სპეციალური ფეხსაცმლით და ინდივიდუალური დაცვის სხვა საშუალებებით, უზრუნველყოს ამ საშუალებების სათანადო მოვლა;

თ) მუდმივად გააკონტროლოს მუშაკთა ცოდნა უსაფრთხოების ტექნიკის, საწარმოო სანიტარიისა და შრომის ჰიგიენის, ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქციების ყველა მოთხოვნის დაცვაში;

ი) გაშალოს სოციალისტური შეჯიბრება იმგვარად, რათა შრომითს კოლექტივებს შეუქმნას პირობები მუშაობის ხარისხის ყოველმხრივი ამაღლებისათვის, სამუშაო დროის რაციონალურად გამოყენებისათვის, შეჯიბრების შედეგების დროულად შეჯამებისა და გამარჯვებულთა განსაზღვრისათვის, შრომის მორალური და მატერიალური სტიმულირების როლის ამაღლებისათვის, მოწინავე კოლექტივებისა და მუშაკთა წახალისების შესახებ საკითხის გადაწყვეტისათვის; უზრუნველყოს მოცემული და სხვა შრომითი კოლექტივების მუშაკთა მოწინავე გამოცდილებისა და მნიშვნელოვანი ინიციატივის გავრცელება;

კ) უზრუნველყოს მუშაკთა იდეურ-თეორიული მომზადების, საქმიანი (საწარმოო) კვალიფიკაციისა და მათი ფსიქოლოგიურ-პედაგოგიური, ეკონომიკური და სამართლებრივი ცოდნის სისტემატური ამაღლება, აღზარდოს ისინი შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულების სულისკვეთებით;

ლ) შეუქმნას ქვედანაყოფთა შრომითს კოლექტივებს აუცილებელი პირობები მათ მიერ თავიანთი უფლებამოსილების შესასრულებლად, როგორც ეს გათვალისწინებულია სსრ კავშირის კანონით „შრომითი კოლექტივებისა და საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგა-

ნიზაციების მართვაში მათი როლის ამაღლების შესახებ", ხელი შეუწყოს შრომით კოლექტივში საქმიანი და შემოქმედებითი განწყობილების შექმნას, ყოველმხრივ მხარი დაუჭიროს და განავითაროს მუშაკთა ინიციატივა და აქტივობა, რისთვისაც მთლიანად გამოიყენოს შრომითი კოლექტივის კრებები, მუდმივმოქმედი საწარმოო თათბირები, კონფერენციები და საზოგადოებრივი თვითმოქმედების სხვადასხვა ფორმები; დროულად განიხილოს მუშაკთა კრიტიკული შენიშვნები და აცნობოს მათ მიღებული ზომების შესახებ;

გ) ყურადღებით მოეკიდოს მუშაკთა საჭიროებებსა და მოთხოვნილებებს, უზრუნველყოს მათი საბინაო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობები, ხელი შეუწყოს მათი დასვენების ორგანიზაციას, დაეხმაროს კოოპერაციულ მშენებლობაში; აღრიცხოს მუშაკები, რომლებიც საბინაო პირობების გაუმჯობესებას საჭიროებენ, გაანაწილოს საბინაო ფართობი მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად და უზრუნველყოს ფართო საჯაროობა ამ საკითხების გადაწყვეტისას.

სამინისტროს ხელმძღვანელობა თავის მოვალეობებს შესაბამის შემთხვევებში ახორციელებს ერთობლივად ან სამინისტროს პროფკავშირის კომიტეტის თანხმობით.

V. სამუშაო დრო და მისი გამოყენება

16. სამინისტროში მუშაობისა და შესვენების დაწყებისა და დამთავრების დროდ დაწესებულია:

მუშაობის დაწყება — 9.00 სთ., ხოლო დამთავრება 18 სთ., გარდა პარასკევისა, როცა მუშაობა თავდება 17 სთ. და 45 წთ.;

შესვენება კვებისა და დასვენებისათვის — 45 წთ., — 13 სთ.-დან 13 სთ. და 45 წთ.-მდე.

17. აკრძალულია სამუშაო დროს:

ა) მუშაკთა მოცდენა მათი უშუალო საქმიანობისაგან, გამოძახება ან სამუშაოდან მოწყვეტა საზოგადოებრივ მოვალეობათა შესრულებისა და სხვადასხვა ღონისძიებების ჩასატარებლად, რაც არ არის დაკავშირებული მათი სამსახურებრივ საქმიანობასთან;

ბ) საზოგადოებრივი საქმეების გამო კრებების, სხდომებისა და სხვადასხვა თათბირების მოწვევა.

18. მუშაკთა ყოველწლიურ შვებულებაში წასვლის რიგს აწესებს სამმართველოს (განყოფილების) ხელმძღვანელობა პროფკავშირის კომიტეტთან (პროფორგთან) შეთანხმებით და სამმართველოს (განყოფილების) მუშაობის ნორმალური მსვლელობის აუცილებელი უზრუნველყოფის გათვალისწინებით. შვებულებათა გრაფიკი დგება ყოველი კალენდარული წლისათვის არა უგვიანეს მიმდინარე წლის 5 იანვრისა, წარედგინება დასამტკიცებლად სამინისტროს ხელმძღვანელობას და

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პროფკავშირის კომიტეტს, ხოლო შემდეგ მას გაეცნობა ყველა მუშაკს. შვებულება ფორმდება ბრძანებით.

VI. წახალისება მუშაობაში მოპოვებული წარმატებებისათვის

19. შრომითი მოვალეობების სანიმუშოდ შესრულების, სოციალისტურ ვალდებულებათა, გეგმიურ და ხელმძღვანელობის დავალებათა შესრულების, ხანგრძლივი და უმწიკვლო მუშაობისათვის გამოიყენება მუშაკთა წახალისების შემდეგი სახეობები:

ა) მადლობის გამოცხადება;

ბ) პრემიის მიცემა;

გ) ფასიანი საჩუქრებით დაჯილდოება;

დ) საპატიო დაფაზე შეტანა;

ე) საპატიო სიგელით დაჯილდოება;

ვ) „სსრ კავშირის და საქართველოს სსრ სახალხო განათლების წარჩინებულის“ ნიშნით დაჯილდოება.

ამ მუხლის „ა“, „ბ“, „გ“, „ე“ და „ვ“ ქვემუხლებით გათვალისწინებულ წახალისებას ადმინისტრაცია იყენებს სამინისტროს პროფკავშირის კომიტეტთან შეთანხმებით, ხოლო „დ“ ქვემუხლით გათვალისწინებულ წახალისებას — პროფკავშირის კომიტეტთან ერთობლივად. წახალისების გამოყენებისას გაითვალისწინება შრომითი კოლექტივის აზრი. წახალისება ცხადდება ბრძანებით.

მუშაკთა წახალისება უზრუნველყოფს შრომის მორალური და მატერიალური სტიმულირების შეხამებას.

20. მუშაკებს, რომლებიც წარმატებით და კეთილსინდისიერად ასრულებენ თავიანთ შრომით მოვალეობებს, პირველ რიგში ეძლევათ უპირატესობანი და შეღავათები სოციალურ-კულტურული და საბინაო-საყოფაცხოვრებო მომსახურების დარგში (სანატორიუმებისა და დასასვენებელი სახლების საგზურები, საბინაო პირობების გაუმჯობესება და სხვ.). ასეთ მუშაკებს ეძლევათ აგრეთვე უპირატესობა სამუშაოზე დაწინაურების დროს.

21. მუშაკებს განსაკუთრებული შრომითი დამსახურებისათვის დადგენილი წესით წარადგენენ სსრ კავშირის ორდენებითა და მედლებით დასაჯილდოებლად და საპატიო წოდებების მისანიჭებლად.

22. შრომითი კოლექტივები შრომაში მოპოვებული წარმატებებისათვის იყენებენ საზოგადოებრივი წახალისების ღონისძიებებს, წამოაყენებენ მუშაკებს მორალური და მატერიალური წახალისებისათვის; გამოთქვამენ თავიანთ აზრს სახელმწიფო ჯილდოებზე წარსადგენ კანდიდატურათა შესახებ; აწესებენ დამატებით შეღავათებსა და უპირატესობებს სამინისტროს საუკეთესო მუშაკებისა და ხანგრძლივი დროის მანძილზე კეთილსინდისიერად მომუშავე პირთათვის ამ მიზნით მოქმედი წესის თანახმად გამოყოფილი სახსრების ხარჯზე.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

VII. პასუხისმგებლობა შრომის დისციპლინის დარღვევისათვის

23. შრომის დისციპლინის დარღვევა, ე. ი. მუშაკის მიზეზით მასზე დაკისრებული შრომითი მოვალეობების შეუსრულებლობა ან არასათანადო შესრულება იწვევს მის მიმართ დისციპლინური ან საზოგადოებრივი ზემოქმედების, აგრეთვე მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა ზომების მიღებას.

24. მუშაკის მიერ შრომის დისციპლინის დარღვევისათვის ადმინისტრაცია იყენებს შემდეგ დისციპლინურ სასჯელებს:

ა) შენიშვნას;

ბ) საყვედურს;

გ) სასტიკ საყვედურს;

დ) დაბალხელფასიან სამუშაოზე გადაყვანას სამ თვემდე ვადით ან დაბალ თანამდებობაზე ჩამოყენებას იმავე ვადით;

მუშაკი შრომის დისციპლინის სისტემატური დარღვევისათვის, არასაპატიო მიზეზით სამუშაოს გაცდენისა და სამუშაოზე არაფხიზელ მდგომარეობაში გამოცხადებისათვის შეიძლება გადაყვანილ იქნას სხვა დაბალხელფასიან სამუშაოზე ან ჩამოყენებულ იქნას სხვა დაბალ თანამდებობაზე ამ ქვემუხლის პირველ აბზაცში აღნიშნული ვადით;

ე) დათხოვნას.

დათხოვნა დისციპლინური სასჯელის სახით გამოიყენება შრომის ხელშეკრულებით ან შრომის შინაგანაწესით მუშაკზე დაკისრებულ მოვალეობათა არასაპატიო მიზეზით სისტემატური შეუსრულებლობისათვის, თუკი მუშაკის მიმართ ადრე უკვე გამოყენებული იყო დისციპლინური ან საზოგადოებრივი სასჯელის ზომები არასაპატიო მიზეზით სამუშაოს გაცდენის (მათ შორის სამუშაო დღის განმავლობაში სამუშაოზე არყოფნა სამ საათზე მეტ დროს) და სამუშაოზე არაფხიზელ მდგომარეობაში გამოცხადებისათვის.

გაცდენად ითვლება მუშაკის სამუშაოზე არასაპატიო მიზეზით გამოუცხადებლობა მთელი სამუშაო დღის განმავლობაში.

ზუსტად ასევე გამცდენებად ითვლებიან ის მუშაკები, რომლებიც მთელი სამუშაო დღის განმავლობაში სამუშაოზე არ გამოცხადდებიან 3 საათზე მეტ დროს არასაპატიო მიზეზით და მათ მიმართ გამოიყენება პასუხისმგებლობის ისეთივე ზომები, როგორიც გაცდენებისთვისაა დაწესებული.

25. სამინისტროს ხელმძღვანელობა დისციპლინურ სასჯელს იყენებს მოქმედი კანონმდებლობისა და თანამდებობათა ნომენკლატურის შესაბამისად.

სამინისტროს ხელმძღვანელობას უფლება აქვს დისციპლინური სასჯელის გამოყენების ნაცვლად შრომის დისციპლინის დარღვევის სა-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კითხი განსახილველად გადასცეს შრომითს კოლექტივს ან საზოგადო-ებრივ ორგანიზაციას.

26. ქვედანაყოფების შრომითი კოლექტივები მკაცრ ამხანაგურ მომთხოვნელობას იჩენენ იმ მუშაკთა მიმართ, რომლებიც არაკეთილ-სინდისიერად ასრულებენ თავიანთ შრომითს მოვალეობებს; კოლექტი-ვის წევრთა მიმართ შრომის დისციპლინის დარღვევისათვის იყენებენ საზოგადოებრივი სასჯელის დისციპლინურ ზომებს (ამხანაგური შენი-შვნა, საზოგადოებრივი საყვედური), აყენებენ საკითხებს შრომის დის-ციპლინის დამრღვევთა მიმართ კანონმდებლობით გათვალისწინებული ზემოქმედების ზომების გამოყენების შესახებ.

27. დისციპლინური სასჯელის დადებამდე შრომის დისციპლინის დამრღვევებს უნდა მოეთხოვოს წერილობითი ახსნა-განმარტება. მუ-შაკის უარი ახსნა-განმარტების მიცემაზე არ შეიძლება ჩაითვალოს წი-ნააღმდეგობად მასზე დისციპლინური სასჯელის დადებისათვის.

ადმინისტრაცია დისციპლინურ სასჯელს იყენებს გადაცდომის გა-მოვლენისთანავე, მაგრამ არა უგვიანეს ერთი თვისა მისი გამოვლენის დღიდან, მუშაკის ავადმყოფობის ან შვებულებაში ყოფნის დროის ჩა-უთვლელად.

დისციპლინური სასჯელი არ შეიძლება დადებულ იქნას გადაც-დომის ჩადენის დღიდან ექვსი თვის გასვლის შემდეგ.

28. შრომის დისციპლინის ყოველი დარღვევისათვის შეიძლება გამოყენებულ იქნას მხოლოდ ერთი დისციპლინური სასჯელი.

დისციპლინური სასჯელის დადებისას გათვალისწინებულ უნდა იქნას ჩადენილი გადაცდომის სიმძიმე, მისი ჩადენის გარემოებები, მუ-შაკის წინანდელი მუშაობა და ყოფაქცევა.

29. ბრძანებას დისციპლინური სასჯელის გამოყენების შესახებ (მისი გამოყენების გარემოებათა მინიშნებით) მუშაკი უნდა გაეცნოს სამი დღის ვადაში ხელწერილქვეშ. ბრძანებას უნდა გაეცნონ შესაბა-მისი სამმართველოს (განყოფილების) მუშაკები.

30. თუ დისციპლინური სასჯელის დადების დღიდან ერთი წლის განმავლობაში მუშაკს არ დაედება ახალი დისციპლინური სასჯელი, იგი ჩაითვლება ისეთ პირად, რომელსაც დისციპლინური სასჯელი არ ჰქო-ნია დადებული.

თუ მუშაკს ხელახლა არ დაურღვევია შრომის დისციპლინა და, ამასთან, თავი გამოიჩინა როგორც კარგმა და კეთილსინდისიერმა მუ-შაკმა, სამინისტროს ხელმძღვანელობას თავისი ინიციატივით ან შრო-

საქ. სსრ კ. მარქსის
სახ. სახ. [illegible]

მითი კოლექტივის შუამდგომლობით შეუძლია ბრძანებით მოუხსნას მას დისციპლინური სასჯელი ერთი წლის გასვლამდე.

დისციპლინური სასჯელის მოქმედების ვადის განმავლობაში მოშაკის მიმართ არ გამოიყენება წახალისების ღონისძიებანი, რომლებიც ამ ტიპობრივ წესებშია აღნიშნული.

31. შრომის შინაგანაწესი უნდა გამოიკრას შესამჩნევ ადგილზე.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

СОГЛАСОВАНО:

Предсератель Грузинского Республиканского комитета профсоюза работников просвещения, высшей школы и научных учреждений

Д. Иоселиани

УТВЕРЖДАЮ:

Министр просвещения Грузинской ССР

О. Кинкладзе

30 августа, 1985 года

ПРАВИЛА ВНУТРЕННЕГО ТРУДОВОГО РАСПОРЯДКА ДЛЯ РАБОТНИКОВ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

I. Общие положения

1. В соответствии с Конституцией СССР граждане СССР имеют право на труд. Обязанность и дело чести каждого способного к труду гражданина СССР — добросовестный труд в избранной им области общественно полезной деятельности, соблюдение трудовой дисциплины.

Социалистическая дисциплина труда — это не только строгое соблюдение правил внутреннего трудового распорядка, но и сознательное, творческое отношение к своей работе, обеспечение ее высокого качества, производительное использование рабочего времени.

Трудовая дисциплина обеспечивается созданием необходимых организационных и экономических условий для нормальной высокопроизводительной работы, четким определением круга обязанностей каждого работника и эффективной системой контроля за их выполнением, сознательным отношением к труду, методами убеждения, воспитания, а также поощрением за добросовестный труд. К нарушителям трудовой дисциплины применяются меры дисциплинарного и общественного воздействия.

Важнейшим направлением в работе по воспитанию и укреплению социалистической дисциплины труда является эффективное использование прав, предоставленных трудовым коллективам, Законом СССР «О трудовых коллективах и повышении их роли в управлении предприятиями, учреждениями, организациями».

2. Правила внутреннего трудового распорядка имеют целью способствовать воспитанию работников в духе коммунистического отношения к труду, дальнейшему укреплению трудовой дисциплины, организации труда на научной основе, рациональному использованию рабочего времени, высокому качеству работ, повышению производительности труда и эффективности общественного производства.

3. Вопросы, связанные с применением правил внутреннего трудового распорядка, решаются руководством Министерства и начальниками структурных подразделений в пределах, предоставленных им прав, а в случаях, предусмотренных действующим законодательством и правилами внутреннего трудового распорядка, совместно или по согласованию с профсоюзным комитетом. Эти вопросы решаются также трудовым коллективом в соответствии с его полномочиями.

4. Настоящие правила внутреннего трудового распорядка распространяются на работников центрального аппарата Министерства.

II. Порядок приема и увольнения работников

5. Работники центрального аппарата Министерства просвещения Грузинской ССР реализуют право на труд путем заключения трудового договора о работе в Министерстве.

6. При приеме на работу соответствующие работники Управления кадров Министерства обязаны потребовать от поступающего:

а) представления трудовой книжки, оформленной в установленном порядке, а если данное лицо поступает на работу впервые — справки о последнем занятии, выданной по месту жительства соответствующей жилищно-эксплуатационной организацией, а уволенные из рядов Вооруженных Сил СССР обязаны предъявить военный билет;

б) предъявления паспорта;

в) предъявления диплома или иного документа о полученном образовании и профессиональной подготовке.

Прием на работу без предъявления указанных документов не допускается.

Запрещается требовать от трудящихся при приеме на работу документов, представление которых не предусмотрено законодательством.

Прием на работу оформляется приказом, который издается в соответствии с Номенклатурой должностей Министерства просвещения Грузинской ССР и порядком назначения и освобождения работников данной номенклатуры, устанавливаемых Министром просвещения Грузинской ССР. Приказ объявляется работнику под расписку. В приказе должно быть указано наименование должности в соответствии со штатным расписанием и условия оплаты труда.

7. На лиц, поступивших на работу впервые, заполняются трудовые книжки не позднее пяти дней после приема на работу.

8. На каждого работника Министерства, за исключением обслуживающего персонала, в Управлении кадров ведется личное дело, которое состоит из личного листка по учету кадров, автобиографии, копии документа об образовании, копии приказов о назначении и перемещении по службе, поощрениях и увольнении.

9. При приеме работника или переводе его по работе в установленном порядке руководители соответствующих подразделений Министерства обязаны:

а) ознакомить его с порученной работой, условиями и оплатой труда, разъяснить его права и обязанности в соответствии с Положением о данном подразделении и должностными инструкциями;

б) ознакомить его с правилами внутреннего трудового распорядка, установленным порядком работы с документами;

в) проинструктировать по технике безопасности, производственной санитарии, правилам по охране труда.

10. Каждому работнику выдается удостоверение личности установленного образца, в котором указываются должность в соответствии со штатным расписанием и наименование подразделения Министерства.

11. Перевод работника на другую постоянную работу должен производиться в строгом соответствии с законом, только с его согласия и оформляется приказом.

12. Прикращение трудового договора может иметь место только по основаниям, предусмотренным законодательством.

Работники имеют право расторгнуть трудовой договор, заключенный на неопределенный срок, предупредив об этом администрацию письменно за два месяца. При расторжении трудового договора по уважительным причинам, предусмотренным дейс-

твующим законодательством, работники предупреждают об этом администрацию письменно за один месяц.

По истечнии указанных сроков предупреждения работник вправе прекратить работу, а администрация обязана выдать ему трудовую книжку и произвести с ним расчет.

По договоренности между работником и администрацией трудовой договор может быть расторгнут и до истечения срока предупреждения об увольнении.

Срочный трудовой договор подлежит расторжению досрочно по требованию работника в случае его болезни или инвалидности, препятствующих выполнению работы по договору, нарушения администрацией законодательства о труде, по другим уважительным причинам.

Расторжение трудового договора по инициативе администрации не допускается без предварительного согласия профсоюзного комитета, за исключением случаев, предусмотренных законодательством Союза ССР.

Прекращение трудового договора оформляется приказом.

13. В день увольнения Управление кадров обязано выдать работнику его трудовую книжку с внесенной в нее записью об увольнении, а Управление бухгалтерского учета и финансового контроля произвести с ним окончательный расчет. Записи о причинах увольнения в трудовую книжку должны производиться в точном соответствии с формулировками действующего законодательства со ссылкой на соответствующую статью, пункт закона.

Днем увольнения считается последний день работы.

III. Основные обязанности работников

14. Работники Министерства обязаны:

а) работать честно и добросовестно, выполнять обязанности, возложенные на них должностными инструкциями, своевременно и точно исполнять распоряжения руководства Министерства, управлений и отделов;

б) твердо соблюдать дисциплину труда — вовремя приходить на работу, соблюдать установленную продолжительность рабочего времени, максимально используя его для творческого и эффективного исполнения возложенных на них обязанностей, воздерживаться от действий, мешающих другим работникам выполнять свои трудовые обязанности;

в) всемерно стремиться к повышению качества выполняемой работы, не допускать упущений в ней, строго соблюдать исполнительскую дисциплину, постоянно проявляя творческую инициативу, направленную на достижение высоких результатов трудовой деятельности;

г) соблюдать требования по охране труда, технике безопасности, производственной санитарии, гигиене труда и противопожарной охране, предусмотренные соответствующими правилами и инструкциями;

д) систематически повышать свой идейно-теоретический уровень и деловую квалификацию;

е) быть примером достойного поведения и высокого морального долга на работе, в быту и общественных местах;

ж) содержать свое рабочее место в порядке, с учетом требований правил делопроизводства и документоведения, принятых в центральном аппарате Минпроса, соблюдать установленный порядок хранения материальных ценностей и документов;

з) беречь и укреплять социалистическую собственность (оборудование, инвентарь), экономно расходовать канцелярские товары, электроэнергию.

Круг обязанностей, которые выполняет каждый работник по своей должности, определяются должностными инструкциями и положениями, утвержденными в установленном порядке.

IV. Основные обязанности руководства Министерства

15. Руководство Министерства обязано:

а) правильно организовать труд работников, закрепить за каждым из них рабочее место, обеспечить здоровые и безопасные условия труда;

б) создавать условия для внедрения научной организации труда; осуществлять мероприятия по повышению качества работы, культуры труда; организовывать изучение, распространение и внедрение передовых приемов и методов управленческого труда;

в) своевременно доводить до подразделений и отдельных работников плановые задания, обеспечивать их выполнение с наименьшими затратами трудовых, материальных и финансовых ресурсов, осуществляя меры, направленные на более полное выявление и использование внутренних резервов;

ეროვნული ბიბლიოთეკა

г) обеспечивать материальную заинтересованность работников в результатах их личного труда и в общих итогах работы, правильное расходование фонда заработной платы, фонда материального поощрения и других поощрительных фондов, обеспечить применение действующих условий оплаты, выдавать заработную плату в установленные сроки;

д) обеспечивать строгое соблюдение трудовой и производственной дисциплины, постоянно осуществляя организаторскую, экономическую и политико-воспитательную работу, направленную на ее укрепление, устранение потерь рабочего времени, рациональное использование трудовых ресурсов, формирование стабильных трудовых коллективов; применять меры воздействия к нарушителям трудовой дисциплины, учитывая при этом мнение трудовых коллективов;

е) неуклонно соблюдать законодательство о труде, и правила охраны труда: улучшать условия труда, обеспечивать надлежащее оборудование всех рабочих мест и создавать на них условия работы, соответствующие правилам по охране труда (санитарным нормам и др.);

ж) принимать необходимые меры по профилактике профессиональных и других заболеваний работников; в случаях, предусмотренных законодательством, своевременно предоставлять льготы и компенсации в связи с вредными условиями труда (сокращенный рабочий день, дополнительные отпуска, лечебно-профилактическое питание и др.), обеспечивать в соответствии с действующими нормами и положениями специальной одеждой, специальной обувью и другими средствами индивидуальной защиты, организовать надлежащий уход за этими средствами;

з) постоянно контролировать знание и соблюдение работниками всех требований инструкций по технике безопасности, производственной санитарии и гигиене труда, противопожарной охране;

и) развивать социалистическое соревнование, создавая условия трудовым коллективам для всемерного повышения качества работы, рационального использования рабочего времени, своевременного подведения итогов и определения победителей соревнования, повышения роли морального и материального стимулирования труда, решения вопросов о поощрении передовых коллективов и работников; обеспечивать распространение передового опыта и ценных инициатив работников данного и других трудовых коллективов;

к) обеспечивать систематическое повышение идейно-теоретической подготовки и деловой (производственной) квалификации работников и уровня их психолого-педагогических, экономических и правовых знаний, воспитывать их в духе коммунистического отношения к труду;

л) создавать трудовым коллективам подразделений необходимые условия для выполнения ими своих полномочий, предусмотренных Законом СССР «О трудовых коллективах и повышении их роли в управлении предприятиями, учреждениями организациями», способствовать созданию в трудовом коллективе деловой, творческой обстановки, всемерно поддерживать и развивать инициативу и активность работников, в полной мере используя для этого собрания трудового коллектива, постоянно действующие производственные совещания, конференции и различные формы общественной самодеятельности; своевременно рассматривать критические замечания работников и сообщать им о принятых мерах;

м) внимательно относиться к нуждам и запросам работников, обеспечивать улучшение их жилищных и культурно-бытовых условий, содействовать в организации отдыха, оказывать помощь в кооперативном строительстве; организовывать учет работников, нуждающихся в улучшении жилищных условий, распределять жилую площадь в соответствии с действующим законодательством и обеспечивать широкую гласность при решении этих вопросов.

Руководство Министерства осуществляет свои обязанности в соответствующих случаях совместно или по согласованию с профсоюзным комитетом Министерства.

V. Рабочее время и его использование

16. Время начала и окончания работы и перерыва для отдыха и питания устанавливается следующее:

начало работы — 9.00 час., — а конец — 18 ч., за исключением пятницы — когда работа кончается в 17 ч. 45 м.;

перерыв для отдыха и питания — 45 мин., — с 13 ч. до 13 ч. 45 м.

17. Запрещается в рабочее время:

а) отвлекать работников от их непосредственной работы, вызывать или снимать их с работы для выполнения общественных обязанностей и проведения разного рода мероприятий, не связанных с производственной деятельностью;

б) созывать собрания, заседания и всякого рода совещания по общественным делам.

18. Очередность предоставления ежегодных отпусков устанавливается руководством управления (отдела) по согласованию с профсоюзным комитетом (профоргом) с учетом необходимости обеспечения нормального хода работы управления (отдела). График отпусков составляется на каждый календарный год не позднее 5 января текущего года, представляется на утверждение руководству и профкому Министерства, затем доводится до сведения всех работников. Предоставление отпусков оформляется приказом.

VI. Поощрения за успехи в работе

19. За образцовое выполнение трудовых обязанностей, успешное выполнение социалистических обязательств, плановых заданий, поручений руководства, продолжительную и безупречную работу применяются следующие поощрения работников:

а) объявление благодарности;

б) выдача премии;

в) награждение ценным подарком;

г) занесение на Доску почета;

д) награждение Почетной грамотой;

е) награждение значком «Отличник просвещения СССР» и «Отличник просвещения ГССР».

Поошрения, предусмотренные подпунктами «а», «б», «в», «д» и «е» настоящего пункта, применяются администрацией по согласованию, а предусмотренные подпунктом «г» — совместно с профсоюзным комитетом Министерства. При применении поощрений учитывается мнение трудового коллектива. Поощрения объявляются в приказе.

При поощрении работников обеспечивается сочетание морального и материального стимулирования труда.

20. Работникам, успешно и добросовестно выполняющим свои трудовые обязанности, предоставляются преимущества и льготы в области социально-культурного и жилищно-бытового обслуживания (путевки в санатории и дома отдыха, улучшения жилищных условий и т. п.). Таким работникам предоставляется также преимущество при продвижении по работе.

21. За особые трудовые заслуги работники могут представляться в установленном порядке к награждению орденами и медалями Союза ССР и к присвоению почтеных званий.

22. Трудовые коллективы применяют за успехи в труде меры общественного поощрения, выдвигают работников для морального и материального поощрения; высказывают мнения по кандидатурам, представляемым к государственным наградам; устанавливают дополнительные льготы и преимущества за счет средств, выделенных согласно действующему порядку на эти цели, для лучших работников, а также лиц, длительное время добросовестно работающих в Министерстве.

VII. Ответственность за нарушение трудовой дисциплины

23. Нарушение трудовой дисциплины, т. е. неисполнение или ненадлежащее исполнение по вине работника возложенных на него трудовых обязанностей влечет за собой применение мер дисциплинарного или общественного воздействия, и также применения иных мер, предусмотренных действующим законодательством.

24. За нарушение трудовой дисциплины работником администрация применяет следующие дисциплинарные взыскания:

а) замечание;

б) выговор;

в) строгий выговор;

г) перевод на нижеоплачиваемую работу на срок до трех месяцев или смещение на низшую должность на тот же срок;

за систематическое нарушение трудовой дисциплины, прогул без уважительных причин или появление на работе в нетрезвом состоянии работник может быть переведен на другую нижеоплачиваемую работу или смещен на другую низшую должность на срок, указанный в обзаце первом настоящего подпункта;

д) увольнение.

Увольнение в качестве дисциплинарного взыскания может быть применено за систематическое неисполнение работником без уважительных причин обязанностей, возложенных на него трудовым договором или правилами внутреннего трудового распорядка, если к работнику ранее применялись меры дисциплинарного или общественного взыскания, за прогул (в том числе за отсутствие на работе более трех часов в течение рабочего дня) без уважительных причин, а также за появление на работе в нетрезвом состоянии.

Прогулом считается неявка на работу без уважительной причины в течение всего рабочего дня.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

Равным образом считаются прогульщиками работники, отсутствовавшие на работе более трех часов в течение рабочего дня без уважительных причин, и к ним применяются те же меры ответственности, какие установлены за прогул.

25. Дисциплинарные взыскания налагаются руководством Министерства в соответствии с действующим законодательством и Номенклатурой должностей.

Руководство Министерства имеет право вместо применения дисциплинарного взыскания передать вопрос о нарушении трудовой дисциплины на рассмотрение трудового коллектива, общественной организации.

26. Трудовые коллективы подразделений проявляют строгую товарищескую требовательность к работникам, недобросовестно выполняющим трудовые обязанности; применяют к членам коллектива за нарушение трудовой дисциплины меры общественного взыскания (товарищеское замечание, общественный выговор); ставят вопросы о применении к нарушителям трудовой дисциплины мер воздействия, предусмотренных законодательством.

27. До применения дисциплинарного взыскания от нарушителя трудовой дисциплины должны быть затребованы объяснения в письменной форме. Отказ работника дать объяснение не может служить препятствием для применения взыскания.

Дисциплинарные взыскания применяются администрацией непосредсвенно за обнаружением проступка, но не позднее одного месяца со дня его обнаружения, не считая времени болезни или пребывания работника в отпуске.

Дисциплинарное взыскание не может быть применено позднее шести месяцев со дня совершения проступка.

28. За каждое нарушение трудовой дисциплины может быть применено только одно дисциплинарное взыскание.

При применении взыскания должны учитываться тяжесть совершенного проступка, обстоятельства, при которых он совершен, предшествующая работа и поведение работника.

29. Приказ о применении дисциплинарного взыскания с указанием мотивов его применения объявляется работнику, подвергнутому взысканию, под расписку в трехдневный срок. Приказ доводится до сведения работников соответствующего управления (отдела).

30. Если в течение года со дня наложения дисциплинарного взыскания работник не будет подвергнут новому дисциплинарному взысканию, то он считается не подвергавшимся дисциплинарному взысканию.

Руководство Министерства по своей инициативе или по ходатайству трудового коллектива может издать приказ о снятии взыскания, не ожидая истечения года, если работник не допустил нового нарушения трудовой дисциплины и притом проявил себя как хороший, добросовестный работник.

В течение срока действия дисциплинарного взыскания меры поощрения, указанные в настоящих типовых правилах, к работнику не применяются.

31. Правила внутреннего трудового распорядка вывешиваются на видном месте.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1985 წლის 18 სექტემბრის ბრძანება № 550

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ხელმძღვანელობას შორის ფუნქციების განაწილების შესახებ

1. დამტკიცდეს საქართველოს სსრ განათლების მინისტრსა და მინისტრის მოადგილეებს შორის ფუნქციების შემდეგი განაწილება:

მინისტრი ამხ. ო. დ. ქინქლაძე

— საგეგმო-საფინანსო სამმართველო
— სახალხო განათლების ინსპექცია
— ცენტრალური ბუღალტერია
— ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი
— გაზეთი „სახალხო განათლება"
— ჟურნალი „სკოლა და ცხოვრება"
— სამინისტროს ცენტრალური აპარატის მუშაკთა დანიშვნა, გადაყვანა, დათხოვნა, მივლინება
— სოციალისტური შეჯიბრების ორგანიზაცია და ხელმძღვანელობა
— რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ მუშაკთა მივლინებები
— საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მთავარი გამოთვლითი ცენტრი.

მინისტრის პირველი მოადგილე ამხ. მ. კ. კობახიძე

— სკოლების სამმართველო
— სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველო
— საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველო
— სკოლამდელი აღზრდის სამმართველო
— სახელმძღვანელოების სამმართველო
— სამმართველო-განყოფილებათა შესაბამისი მეთოდკაბინეტები
— ი. გოგებაშვილის სახელობის რესპუბლიკური ბიბლიოთეკა
— პედაგოგიური ცოდნის სახალხო უნივერსიტეტები
— სკოლებში შრომის დაცვის, უსაფრთხოების ტექნიკის, ბავშვთა დაცვის, სასკოლო ჰიგიენისა და კვების საკითხები, პროფორიენტაცია
— საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტამბა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მინისტრის მოადგილე ამხ. ო. ვ. დოლიძე

— კადრების სამმართველო
— მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური და ზონალური ინსტიტუტები
— განათლების მუშაკთა დახელოვნებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ორგანიზაცია
— კადრების ატესტაციის ორგანიზაცია და ხელმძღვანელობა
— უცხოეთთან ურთიერთობის ორგანიზაცია
— პედაგოგიური კადრების მარქსისტულ-ლენინური განათლების საბჭო
— საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აპარატის საბინაო-საყოფაცხოვრებო საკითხები
— შრომის მეცნიერული ორგანიზაცია.

მინისტრის მოადგილე ამხ. მ. დ. დარჩია

— აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო
— ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სამმართველო
— დაწყებითი სამხედრო მომზადების სამმართველო
— სამინისტროს სისტემაში შემავალი მუზეუმები
— სკოლისგარეშე რესპუბლიკური დაწესებულებები
— პიონერმუშაკთა რესპუბლიკური სკოლა
— სამართლებრივი აღზრდა
— წვევამდელებთან მუშაობა

მინისტრის მოადგილე ამხ. თ. მ. ვაჩნაძე

— კაპიტალური მშენებლობის განყოფილება
— მომარაგების მთავარი სამმართველო
— რესპუბლიკური საპროექტო კანტორა და ტექნიკური საბჭო
— ადმინისტრაციულ-სამეურნეო განყოფილება
— სამინისტროს სისტემაში სოციალისტური საკუთრების დაცვისა და სახანძრო უშიშროების საკითხები
— სამინისტროს ადმინისტრაციული სახლი

2. ამასთან დაკავშირებით ძალადაკარგულად ჩაითვალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1982 წლის 31 აგვისტოს № 666 ბრძანება.

მინისტრი ო. ქინქლაძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1985 წლის 30 სექტემბრის ბრძანება № 575

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის მუშაობის დებულების შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ 1985 წლის 3 ივნისს მიღებული № 380 დადგენილებით დაამტკიცა სამინისტროებისა და უწყებების კოლეგიების მუშაობის ტიპური დებულება და დაავალა მათ ხელმძღვანელებს უზრუნველყონ თავიანთი კოლეგიების მუშაობა აღნიშნული დებულებისა და მასში მოცემული რეკომენდაციების და მოთხოვნათა საფუძველზე.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის მუშაობის დებულება და ძალაში შევიდეს იგი მიმდინარე წლის 15 ნოემბრიდან.

2. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს 1976 წლის 2 ნოემბრის № 1011 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის მუშაობის საერთო რეგლამენტი".

3. სამინისტროს სამმართველო-განყოფილებათა უფროსებმა განუხრელად იხელმძღვანელონ კოლეგიის მუშაობის ახალი დებულებით;

— შეიმუშაონ და ჩემს შესაბამის მოადგილეებთან შეთანხმების შემდეგ დაამტკიცონ ყოველი მომდევნო წლის პერსპექტიული (წლიური) სამუშაო გეგმები წინა წლის 10 ნოემბრამდე;

აღნიშნულ პერსპექტიულ (წლიურ) სამუშაო გეგმებზე დაყრდნობით და ცხოვრების მოთხოვნილებით გამოწვეული ახალი საკითხების გათვალისწინებით შეიმუშაონ მიმდინარე (კვარტალური) სამუშაო გეგმების პროექტები და ჩემი შესაბამისი მოადგილის ვიზით წარუდგინონ კოლეგიის მდივანს ყოველი კვარტალის მეორე თვის 20 რიცხვისათვის.

4. კოლეგიის მდივანმა (ამხ. ნ. ღამბაშიძე) სამმართველო-განყოფილებათა მიერ წარმოდგენილი კვარტალური სამუშაო გეგმების პროექტების მიხედვით და ჩემი წინადადებების გათვალისწინებით ყოველი კვარტალის ბოლო თვის 1-ლ რიცხვამდე შეიმუშაოს და კვარტალური სამუშაო გეგმების პროექტებთან ერთად წარმოადგინოს კოლეგიაზე დასამტკიცებლად კოლეგიის მუშაობის კვარტალური გეგმის პროექტი.

5. მინისტრის თანაშემწემ (ამხ. ზ. ალადაშვილი) დააწესოს კონტროლი კოლეგიის მუშაობის ახალი დებულებით განსაზღვრულ მოთხოვნათა შესრულებაზე.

მინისტრი ო. ქინქლაძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

О Положении о работе коллегии Министерства просвещения ГССР

30 сентября 1985 года, № 575

Совет Министров Грузинской ССР своим постановлением от 3 июня 1985 года за № 380 утвердил типовое Положение о работе коллегии министерств и ведомств и поручил их руководителям обеспечить работу своих коллегий на основании настоящего Положения и изложенных в нем рекомендаций и требований.

П р и к а з ы в а ю:

1. Утвердить Положение о работе коллегии Министерства просвещения ГССР и ввести его в силу с 15 ноября текущего года.

2. Считать утратившим силу «Общий регламент работы коллегии Министерства просвещения ГССР», утвержденный приказом № 1011 от 2 ноября 1976 года.

3. Начальникам управлений и отделов Министерства неуклонно руководствоваться новым Положением о работе коллегии:

— разрабатывать и, по согласованию с моими соответствующими заместителями утверждать перспективные (годовые) планы работы на каждый последующий год до 10 ноября предыдущего года;

— опираясь на означенные перспективные (годовые) планы работы и с учетом новых вопросов, возникших потребностями жизни, разрабатывать проекты текущих (квартальных) планов работы и после визирования их моим соответствующим заместителем представлять секретарю коллегии к 20 числу второго месяца каждого квартала.

4. Секретарю коллегии (тов. Н. Гамбашидзе) в соответствии с представленными управлениями и отделами проектами квартальных планов работы и с учетом моих предложений разрабатывать до 1-го числа последнего месяца каждого квартала и вместе с проектами квартальных планов работы представлять

для утверждения на коллегию проект квартального плана работы коллегии.

5. Помощнику министра (тов. З. Аладашвили) установить контроль за выполнением требований, определенных настоящим Положнием о работе коллегии.

Министр **О. Д. Кинкладзе**

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1985 წლის 3 ოქტომბრის გადაწყვეტილება

რესპუბლიკის სახალხო განათლების სისტემის დაწესებულებებში 1984 წელს კადრების დენადობის მდგომარეობის შესახებ

კოლეგია აღნიშნავს, რომ რესპუბლიკაში მნიშვნელოვანი მუშაობა ტარდება პედაგოგიური კადრების დენადობის შემცირებისა და შრომითი დისციპლინის განმტკიცებისათვის. პედაგოგიური კადრების მოძრაობა-დენადობის შემცირების მიზნით ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, დარგობრივ პროფკავშირულ კომიტეტებთან ერთად, შეიმუშავეს და განახორციელეს კონკრეტული ღონისძიებები შრომითი დისციპლინის განმტკიცების, სტაბილური პედაგოგიური კოლექტივების ფორმირების, მასწავლებელთა შრომისა და საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისათვის.

მასწავლებელთა კადრების რაციონალურად გამოყენების, ადგილებზე მათი დამაგრების მიზნით, ახალგაზრდა სპეციალისტები შესაძლებლობის შემთხვევაში სამუშაოზე ნაწილდებიან საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. ამ პრინციპით, 1984 წელს რესპუბლიკის სხვადასხვა რაიონში გაიგზავნა უმაღლესი განათლების მქონე 744 ახალგაზრდა მასწავლებელი, რომელთაგან ადგილზე ყველა დამაგრდა და დღესაც განაგრძობს მუშაობას.

პედაგოგიური კადრების ადგილზე დამაგრების მიზნით მნიშვნელოვანი ღონისძიებები ხორციელდება მასწავლებელთა შრომისა და საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისათვის. 1981—1984 წლებში სახელმწიფო კაპიტალდაბანდებების სახსრებით აშენდა და ექსპლოატაციაში გადაეცა 3944 კვ. მეტრი ფართობის (91,9%) მასწავლებელთა საცხოვრებელი სახლები (დანართი 3).

საგრძნობლად იმატა საკუთარ და კომუნალურ ბინებში მცხოვრებ სოფლის მასწავლებელთა, მათ შორის ახალგაზრდა სპეციალისტთა რაოდენობამ. თუ 1981 წელს აღნიშნულ ბინებში ცხოვრობდა რესპუბლიკის მასწავლებელთა საერთო რაოდენობის 55,8%, 1982 წელს — 58,8%, ხოლო 1983 წელს — 60,0%, 1984 წელს ამ მაჩვენებელმა 60,9%-ს მიაღწია. შესაბამისად შეიცვალა ამავე ბინებში მცხოვრებ ახალგაზრდა სპეციალისტთა რაოდენობაც (დანართი 4).

მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა ინდივიდუალური საცხოვრებელი ბინათმშენებლობისა და მეურნეობის მოსაწყობად სოფლის მასწავლებელთა მიერ სახელმწიფო ბანკის კრედიტით სარგებლობის მდგომარეობა. თუ 1981 წელს სახელმწიფო ბანკის გრძელვადიანი სესხით ისარგებლა მასწავლებელთა საერთო რაოდენობის 0,6%-მა, 1982

ეროვნული ბიბლიოთეკა

წელს 0,6%-მა, ხოლო 1983 წელს — 0,7%-მა, 1948 წელს ეს მაჩვენებელი 0,8%-მდე გაიზარდა (დანართი 5).

სათანადო ყურადღება ექცევა სოფლის მასწავლებელთათვის კვების პროდუქტების სახელმწიფო ფასებში მიყიდვისა და დეფიციტური სამრეწველო საქონლით მომარაგების საქმეს. 1984 წელს ამ შეღავათებით ისარგებლა მასწავლებელთა საერთო რაოდენობის 7,5%-მა.

მნიშვნელოვანი ყურადღება ექცევა მასწავლებელთა სამედიცინო, საკურორტო-სანატორიულ მომსახურებას. ყოველწლიურად მოწმდება მათი ჯანმრთელობის მდგომარეობა და საჭიროების შემთხვევაში ეწევა პროფილაქტიკურ-სამკურნალო დახმარება. 1981—1984 წლებში სანატორიუმებისა და დასასვენებელი სახლების საგზურებით ისარგებლა რესპუბლიკის სკოლების 11630-მა მასწავლებელმა ანუ საერთო რაოდენობის 14,12%-მა (დანართი 6).

მასწავლებელთა შრომითი საქმიანობის ეფექტურობის ამაღლებასა და სწავლა-აღზრდის საქმეში საუკეთესო მაჩვენებლების მიღწევაში დადებითი როლი ითამაშა მორალურმა და მატერიალურმა სტიმულირებამ, მან ხელი შეუწყო ადგილებზე მასწავლებელთა დამაგრებას. 1981—1984 წლებში რესპუბლიკაში სხვადასხვა სახის ჯილდოთი წახალისდა სახალხო განათლების 7568 მუშაკი (დანართი 7).

ზემოაღნიშნულმა ღონისძიებებმა განაპირობა რესპუბლიკაში პედაგოგიური კადრების დენადობის შემცირება. ასე რომ, თუ 1981 წელს სხვადასხვა მიზეზით სამუშაოდან გათავისუფლდა მასწავლებელთა საერთო რაოდენობის 5,3%, 1982 წელს — 4,8%, ხოლო 1983 წელს — 4,7%, 1984 წელს ეს მაჩვენებელი 4,6%-მდე შემცირდა (დანართი 8).

ამასთან, მასწავლებელთა კადრების ადგილზე დამაგრებისა და დენადობის შემცირების საქმეში ჯერ კიდევ ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს:

კვლავ დიდია პედაგოგიური კადრების მოძრაობა ქ. ქ. თბილისში, ქუთაისში, ამბროლაურის, ახალქალაქის, ახმეტის, გეგეჭკორის, მარნეულის, მახარაძისა და სხვა რაიონებში. აღსანიშნავია ისიც, რომ გასულ წელთან შედარებით რესპუბლიკაში იმატა სახალხო მეურნეობის სხვა დარგში გადასულ მასწავლებელთა რაოდენობამ: თუ 1983 წელს სახალხო მეურნეობის სხვა დარგში სამუშაოდ 103 მუშაკი ანუ მასწავლებელთა საერთო რაოდენობის 0,12% გადავიდა, 1984 წელს ეს მაჩვენებელი 202 კაცამდე ანუ 0,24%-მდე გაიზარდა (დანართი 9).

ცალკეული რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებები, დარგობრივი პროფკავშირი, სადაბო და სასოფლო საბჭოს აღმასკომები ვერ იჩენენ სათანადო ზრუნვას მასწავლებელთა შრომისა და ცხოვრების ნორმალური პირობების შექმნისათვის. მაგალითად; ახალციხის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რაიონის სოფლის 317 მასწავლებლიდან დაქირავებულ ბინებში ცხოვრობს 64 ანუ 15,3%, დუშეთის რაიონის სოფლის 368 მასწავლებლიდან — 109 ანუ 29,6%, ქარელის რაიონის 542 მასწავლებლიდან — 180 ანუ 33,2%, თეთრი წყაროს რაიონის 312 მასწავლებლიდან 114 ანუ 36,5%. ანალოგიური მდგომარეობაა გარდაბნის (13,8%) და წალენჯიხის (22,5%) რაიონებში, სადაც გასულ წლებთან შედარებით კიდევ უფრო გაიზარდა დაქირავებულ ბინებში მცხოვრებ მასწავლებელთა რაოდენობა (დანართი 10).

ამგვარად, აღნიშნულ ბინებში ამჟამად ცხოვრობს 2592 მასწავლებელი ანუ სოფლის მასწავლებელთა 3,1% (დანართი 11).

მასწავლებელთა სახლების მშენებლობას კვლავ მოითხოვენ: ადიგენის, ამბროლაურის, ასპინძის, ბორჯომის, გარდაბნის, გალის, მცხეთის, წალკისა და წყალტუბოს რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებები (დანართი 12).

1984 წელს რესპუბლიკაში ვერ შესრულდა სოფლის მასწავლებელთა კომუნალური მომსახურებისათვის გაღებული ხარჯების გეგმა. თუ 1981 წელს იგი 96,4%-ით შესრულდა, 1982 წელს 102,0%-ით, ხოლო 1983 წელს — 100,0%-ით, 1984 წელს ამ მაჩვენებელმა 92,7%-მდე დაიკლო (დანართი 13).

რესპუბლიკის რიგი სასოფლო საბჭოების აღმასკომებს დასაზუსტებელი აქვთ თავიანთ მიკრორაიონებში განლაგებული სოფლის სკოლების მასწავლებელთა და მათი ოჯახების წევრთა რაოდენობა. დადგენილი ნორმების შესაბამისად გასაანგარიშებელია საჭირო სათბობი მასალებისა და ელექტროენერგიის მოცულობა, მათი წლიური ხარჯები, რაც რაიაღმასკომების საგეგმო და საფინანსო განყოფილებებს დადგენილ ვადებში უნდა წარუდგინონ. ამას კი არც ერთი სასოფლო საბჭოს აღმასკომი (მცირე გამონაკლისის გარდა) არ ასრულებს. მასწავლებელთა საწვავი მასალების ფონდებისა და მათი ხარჯების დაგეგმვა-გაანგარიშებას ისინი ახდენენ არა რეალური მონაცემებისა და რესპუბლიკის მთავრობის დადგენილებით დამტკიცებული გათბობა-განათების ნორმების გათვალისწინებით, არამედ პირადი შეხედულებით, რაც დაუშვებელია.

ჯერ კიდევ არ სარგებლობენ კომუნალური მომსახურებით: აბაშის, ასპინძის, მაიაკოვსკის, წალკის, ხობისა და სხვა რაიონების სკოლამდელი აღზრდის მუშაკები.

1984 წელს, თანხის უქონლობის გამო, ინდივიდუალური ბინების მშენებლობისათვის სახელმწიფო ბანკის გრძელვადიანი სესხით კვლავ ვერ ისარგებლეს ახმეტის, ახალქალაქის, ბოგდანოვკის, ბორჯომის, ყაზბეგის, მესტიის, ონის, წალენჯიხისა და წალკის რაიონების მასწავ-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლებლებმა. სანატორიუმებისა და დასასვენებელი სახლების საგზურების რაოდენობა ზაფხულის პერიოდში, წელიწადის სხვა დროსთან შედარებით, მცირე რაოდენობით გამოიყოფა ამბროლაურის, სიღნაღისა და სხვა რაიონებისათვის, რაც მასწავლებელთა სამართლიან გულისტკივილს იწვევს.

ბოლნისის, ვანის, მცხეთის, ონის, გურჯაანის, დმანისის, ლენტეხის, წალკისა დას ხვა რაიონების სასოფლო საბჭოების აღმასკომები შეშის მოზიდვის ხარჯებს კვლავ თვით მასწავლებლებს აკისრებენ.

ამრბოლაურის, ასპინძის, ბოლნისის, გალის, ვანის, დმანისის, ყვარლის, ლენტეხის, მაიაკოვსკისა და სხვა რაიონებში კვლავ არ არის მოგვარებული კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მიერ მასწავლებელთათვის სურსათის სახელმწიფო ფასებში მიყიდვის საქმე.

ადგილობრივ და ჩამოსულ მასწავლებელთათვის მიწის ნაკვეთების გამოყოფაზე ნაკლებად იზრუნეს ბოლნისის, გარდაბნის, მარნეულის, თელავის, ხობისა და წალკის რაიონების სადაბო და სასოფლო საბჭოების აღმასკომებმა, რის გამოც ამ საკითხებზე გახშირდა საჩივრები ზემდგომ პარტიულ და საბჭოთა ორგანოებში. მარტო 1984 წელს საკარმიდამო მიწის ნაკვეთის გამოყოფის შესახებ განათლების სამინისტროს მიმართა ბოლნისის (შ. მ. მეხტიევი, ა. ნ. ტალიბოვი, ა. ბ. მამედოვი), წალკის (ბალაბანოვი, ნალბანდიანი, ჩამურლიევი) რაიონების 10-მა მასწავლებელმა. ასე მაგალითად, ბოლნისის რაიონის სოფელ ძველი ქვეშის საშუალო სკოლის მასწავლებელი დ. მ. ალშანოვი წლების მანძილზე ოჯახით (10 სული) ძმებთან ერთად ერთ ოთახში ცხოვრობდა და სახლის ასაშენებლად მიწის ნაკვეთის გამოყოფისათვის არაერთხელ მიუმართავს ზემდგომი და ადგილობრივი ხელმძღვანელი ორგანოებისათვის, მაგრამ უშედეგოდ. ამავე რაიონის სოფელ ქვემო ბოლნისის საშუალო სკოლის მასწავლებელ შ. მ. მეხტიევს (ოჯახით ცხოვრობს 7,5 კვ. მ. ოთახში) ბოლნისის ღვინის მეურნეობამ ბინის ასაშენებლად არარსებული ჩამონაჭერი მიწა შესთავაზა და სხვ.

წალკის რაიონის სოფლების არ-სარვანის, თეჯისის, კიარაკის, ბაშკოვის საშუალო სკოლების მასწავლებლები წლების მანძილზე არ ღებულობდნენ კუთვნილ სათბობს (ქვანახშირი), ხოლო სოფლების: ავრანლოს, ბეშთაშენისა და გუნია-კალის საშუალო სკოლების მასწავლებლებს 7 წლის მანძილზე უფასოდ არ მიუღიათ კუთვნილი სათბობი, რის გამოც იძულებულნი იყვნენ იგი მაღალ ფასებში შეესყიდათ და სხვ.

ყოველივე ამან რესპუბლიკის რიგ რაიონებსა და ქალაქებში ხელმძღვანელი კადრების მოძრაობა-დენადობის გაზრდა განაპირობა. 1983 წელს სხვადასხვა მიზეზით რესპუბლიკაში სამუშაოდან გათავისუფლდა 353 ხელმძღვანელი მუშაკი, ხოლო 1984 წელს ეს მაჩვენებე-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლი 410 კაცამდე გაიზარდა. მაგალითად, 1983 წელს სხვადასხვა მიზეზით ქ. ქუთაისში სამუშაოდან 9 ხელმძღვანელი მუშაკი გათავისუფლდა, 1984 წელს ამ რიცხვმა 25 კაცამდე იმატა. ახმეტის რაიონში 1983 წელს ამავე მიზეზით 3 ხელმძღვანელი მუშაკი გათავისუფლდა, ხოლო 1984 წელს ეს რიცხვი 10 კაცამდე გაიზარდა. ანალოგიური მდგომარეობაა ადიგენის, ახალქალაქის, ახალციხის, ახმეტის, დუშეთის, მახარაძის, ყაზბეგის, სამტრედიის, საჩხერის, ხაშურის, წალკის რაიონებში (დანართი 14).

მიუხედავად იმისა, რომ პედაგოგიური კადრების დენადობა რესპუბლიკის მასშტაბით საერთოდ შემცირდა, მოძრაობა-დენადობა რესპუბლიკის ცალკეულ რაიონში კვლავ დიდია. მაგალითად, ლაგოდეხის რაიონში 1984 წელს სამუშაოზე მიღებულია 39 მასწავლებელი, ხოლო გათავისუფლებულია — 43 ანუ ამავე რაიონის მასწავლებელთა საერთო (621 კაცი) რაოდენობის 6,2%, რაც გასულ წელთან შედარებით 0,7%-ით მეტია. ანალოგიური მდგომარეობაა წალკის რაიონში, სადაც აღნიშნულ პერიოდში მიღებულია 29, ხოლო განთავისუფლებულია 37 მასწავლებელი, ანუ 4,6%, რაც გასულ წელთან შედარებით 0,5%-ით მეტია.

პარტიისა და მთავრობის მოთხოვნათა საფუძველზე ხელმძღვანელი და პედაგოგიური კადრების მოძრაობა-დენადობის შემცირების თაობაზე მიღებულ დადგენილებათა განუხრელად შესრულების მიზნით, კოლეგიამ გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ:

1. 1. განუხრელად იხელმძღვანელონ სკკპ 26-ე და საქართველოს კომუნისტური პარტიის 26-ე ყრილობების, საქართველოს სსრ ზემდგომი ორგანოების გადაწყვეტილებებით რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში შრომის დისციპლინის შემდგომი განმტკიცებისა და კადრების დენადობის შემცირების შესახებ, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1983 და 1984 წლების გადაწყვეტილებებით „რესპუბლიკის სახალხო განათლების სისტემის დაწესებულებებში კადრების დენადობის მდგომარეობის შესახებ“ და უზრუნველყონ მათი შესრულება.

1. 2. ყოველწლიურად შეისწავლონ და განათლების საბჭოს მსჯელობის საგნად გახადონ აღნიშნული საკითხი, დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი ნაკლოვანებების აღმოფხვრისათვის; იზრუნონ პედაგოგიური და ხელმძღვანელი კადრების დენადობის შემცირებისათვის;

1. 3. დააწესონ კონტროლი სოფლის სკოლის მასწავლებელთა და სკოლამდელი აღზრდის მუშაკთათვის კანონმდებლობით დაწესებული

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შეღავათების დაცვაზე, სათანადო ყურადღება მიაქციონ მათ მორალურ და მატერიალურ სტიმულირებას, პერიოდულად სათანადო ინფორმაცია მიაწოდონ ადგილობრივ პარტიულ და საბჭოთა ორგანოებს, მათი დახმარებით მიაღწიონ კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების, წარმოება-დაწესებულებების ფართო მონაწილეობას სოფლის მასწავლებელთათვის მუშაობისა და ცხოვრების ნორმალური პირობების შექმნის საქმეში.

2. ეთხოვოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს:

2. 1. დაავალოს რესპუბლიკის რაისაბჭოს აღმასკომებს სათანადო ინსტრუქტაჟი ჩაუტარონ სასოფლო საბჭოების აღმასკომებს, რათა მათ დადგენილ ვადებში ზუსტად აღრიცხონ თავიანთ მიკრორაიონებში განლაგებული სკოლების მასწავლებელთა და მათი ოჯახების წევრთა რაოდენობა. დამტკიცებული ნორმების შესაბამისად გაიანგარიშონ საჭირო სათბობი მასალებისა და ელექტროენერგიის მოცულობა, მათი წლიური ხარჯები და დროულად წარუდგინონ გაანგარიშებები რაიაღმასკომის საგეგმო და საფინანსო განყოფილებებს.

3. ეთხოვოს ბოლნისის, გარდაბნის, მარნეულის, თელავის, ხობისა და წალკის რაიონული საბჭოების აღმასკომებს მეტი მზრუნველობა გამოიჩინონ და გულისყურით მოეპყრან მასწავლებელთა თხოვნას ინდივიდუალური ბინათმშენებლობისათვის მიწის ნაკვეთების გამოყოფის შესახებ.

4. ეთხოვოს აბაშის, ასპინძის, გეგეჭკორის, მაიაკოვსკის, წალკისა და ხობის რაიონული საბჭოების აღმასკომებს დაავალონ შესაბამისი რაიონების სასოფლო საბჭოების აღმასკომებს გაავრცელონ სკოლამდელი აღზრდის მუშაკებზე სახელმწიფოს მიერ დაწესებული კომუნალური მომსახურების შეღავათები.

5. კადრების სამმართველომ (ამხ. ა. ვაჩნაძე) დააწესოს კონტროლი აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე.

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ო. ქინქლაძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დანართი 1

ცნობები

ახალგაზრდა სპეციალისტთა განაწილებისა და ადგილზე დამაგრების შესახებ

1981 წელს გაიგზავნა 1212 ახალგაზრდა მასწავლებელი, რომელთაგან ადგილზე დამაგრდა 1007, ანუ 83,0%

1982 წელს გაიგზავნა 1163, დამაგრდა 771, ანუ 66,3%

1983 წელს გაიგზავნა 1438, დამაგრდა 1066, ანუ 74,1%

1984 წელს გაიგზავნა 1539, დამაგრდა 978 ანუ 63,5%

სულ: გაიგზავნა 5352, დამაგრდა 3922 ანუ 73,3%

დანართი 2

ცნობები

1981—1984 წლებში საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით ახალგაზრდა სპეციალისტთა სამუშაოზე განაწილების შესახებ

1981 წელს — 1212 ახალგაზრდა მასწავლებლიდან საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით განაწილდა 602

1982 წელს — 1163 ახალგაზრდა სპეციალისტიდან 658

1983 წელს — 1438 ახალგაზრდა სპეციალისტიდან 861

1984 წელს — 1539 ახალგაზრდა სპეციალისტიდან 744

სულ: 5352 ახალგაზრდა მასწავლებლიდან საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით განაწილდა 2865.

დანართი 3

ცნობები

სახელმწიფო კაპდაბანდებათა სახსრებით 1981—1984 წლებში მასწავლებელთა საცხოვრებელი სახლების ექსპლოატაციაში შეყვანის შესახებ

1981 წელს გეგმით გათვალისწინებული იყო 2335 კვ. მ., აშენდა 1907 კვ. მ. ანუ 93,7%

1982 წელს გეგმით — 965 კვ. მ., აშენდა 1045 კვ. მ. ანუ 108,3%

1983 წელს გეგმით — 607 კვ. მ., აშენდა 608 კვ. მ. ანუ 100,2%

1984 წელს — 384 კვ. მ., აშენდა 384 კვ. მ. ანუ 100,0%

სულ: გეგმით 4291 კვ. მ., აშენდა 3944 ანუ 91,9%

დანართი 4

ცნობები

საკუთარ და კომუნალურ ბინებში მცხოვრებ სოფლის მასწავლებელთა და მათ შორის ახალგაზრდა სპეციალისტთა რაოდენობის შესახებ

1981 წელს საკუთარ და კომუნალურ ბინებში ცხოვრობდა 44251

მასწავლებელი, ანუ 55,8%, მათ შორის 4570 ახალგაზრდა სპეციალის-ტი, ანუ 5,6%

1982 წელს — 48883 მასწავლებელი, ანუ 56,8%, მათ შორის 4784 ახალგაზრდა სპეციალისტი, ანუ 5,9%

1983 წელს — 50634 მასწავლებელი, ანუ 60,7%, მათ შორის 4817 ახალგაზრდა სპეციალისტი, ანუ 5,8%

1984 წელს — 50667 მასწავლებელი, ანუ 60,9%, მათ შორის 5259 ახალგაზრდა სპეციალისტი, ანუ 6,3%

დანართი 5

ცნობები

მასწავლებელთა მიერ ინდივიდუალური სახლების მშენებლობისათვის სახელმწიფო ბანკის კრედიტით სარგებლობის შესახებ

1981 წელს ისარგებლა 306-მა მასწავლებელმა, ანუ 0,6%-მა
1982 წელს ისარგებლა 285-მა მასწავლებელმა, ანუ 0,6%-მა
1983 წელს ისარგებლა 331-მა მასწავლებელმა, ანუ 0,7%-მა
1984 წელს ისარგებლა 590-მა მასწავლებელმა, ანუ 0,8%-მა

დანართი 6

ცნობები

მასწავლებელთა მიერ სანატორიუმებისა და დასასვენებელი სახლების საგზურებით სარგებლობის შესახებ

1981 წელს ისარგებლა 2594-მა მასწავლებელმა, ანუ 3,23%
1982 წელს — 2768 მასწავლებელმა, ანუ 3,44%
1983 წელს — 3439 მასწავლებელმა, ანუ 4,15%
1984 წელს — 2829 მასწავლებელმა, ანუ 3,43%
სულ: ისარგებლა 11630-მა მასწავლებელმა, ანუ 14,12%

დანართი 8

1981—1984 წლებში რესპუბლიკაში მასწავლებელთა კადრების დენადობის შესახებ

წლები	მასწავლებელთა საერთო რაოდენობა რესპუბლიკაში	მიღებულია სამუშაოზე	გათავისუფლებულია	გათავისუფლებულია %
1981	80.379	5.470	4.281	5,3%
1982	80.478	5.553	3.884	4,8%
1983	83.140	5.851	3.980	4,7%
1984	83.160	6.525	3.830	4,6%

ცნობები
განათლების მუშაკთა მორალური სტიმულირების შესახებ

წლები	ორდენები					მედლები			საქართველოს სსრ დამსახურებული მასწავლებლის წოდება	სსრკ სახალხო განათლების წარჩინებული	სსრკ განათლების სამინისტროსა და საკავშირო პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის სიგელი	საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სიგელი	საქართველოს სსრ სახალხო განათლების წარჩინებული	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნ. დაწესებულ. მუშაკთა პროფკ. რესპ. კომიტეტის სიგელი	ი. გოგებაშვილის მედალი	სულ
	ლენინის	ოქტომბრის რევოლუციის	შრომის წითელი დროშის	საპატიო ნიშნის	ხალხთა მეგობრობის	შრომითი მამაცობის	შრომითი წარჩინების	კრუპსკაიას მედალი								
1981	—	2	37	90	24	74	84	1	79	60	91	—	298	372	—	1212
1982	—	—	—	—	—	—	—	2	236	99	93	25	804	770	2	2031
1983	—	—	—	—	—	—	—	—	125	69	57	—	907	759	—	1914
1984	—	—	—	—	—	—	—	—	—	107	55	—	1083	1165	1	2411
																7568

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დანართი 9

ცნობები

სახალხო მეურნეობის სხვა სისტემაში მასწავლებელთა გადასვლის შესახებ

1981 წელი — 8.379 მასწავლებლიდან 293, ანუ 0,40%
1982 წელი — 80.478 მასწავლებლიდან 230, ანუ 0,30%
1983 წელი — 83.140 მასწავლებლიდან 103, ანუ 0,12%
1984 წელი — 83.160 მასწავლებლიდან 202, ანუ 0,24%

დანართი 10

ცნობები

1984 წელს დაქირავებულ ბინებში მცხოვრებ სოფლის მასწავლებელთა შესახებ

1. ახალციხის რაიონის სოფლის 417 მასწავლებლიდან დაქირავებულ ბინაში ცხოვრობს 64, ანუ 15,37%
2. დუშეთის რაიონის სოფლის 368 მასწავლებლიდან — 109, ანუ 29,6%
3. ქარელის რაიონის სოფლის 542 მასწავლებლიდან — 180. ანუ 33,2%
4. თეთრი წყაროს რაიონის სოფლის 312 მასწავლებლიდან — 114, ანუ 36,5%
5. გარდაბნის რაიონის სოფლის 1175 მასწავლებლიდან — 162, ანუ 13,8%
6. წალენჯიხის რაიონის სოფლის 2 489 მასწავლებლიდან — 110, ანუ 22,5%

დანართი 11

ცნობები

დაქირავებულ ბინებში მცხოვრებ მასწავლებელთა და მათ შორის ახალგაზრდა სპეციალისტთა რაოდენობის შესახებ

1981 წელს დაქირავებულ ბინებში ცხოვრობდა 3133 მასწავლებელი, ანუ რესპუბლიკის მასწავლებელთა საერთო რაოდენობის 3,9%, მათ შორის 769 ახალგაზრდა სპეციალისტი, ანუ 0,9%.

1982 წელს — 2885, ანუ 3,3%, მათ შორის 687 ახალგაზრდა სპეციალისტი, ანუ 0,6%.

1983 წელს — 2660, ანუ 3,1%, მათ შორის 604 ახალგაზრდა სპეციალისტი, ანუ 0,7%

1984 წელს — 2592, ანუ 31%, მათ შორის 604 ახალგაზრდა სპეციალისტი, ანუ 0,7%

დანართი 12

ცნობები

მე-11 ხუთწლედში მასწავლებელთა სახლების მშენებლობის შესახებ

1. ადიგენის რაიონი — სოფლები კახარეთი, ფხერო, ზანავი
2. აბაშის რაიონი — სოფლები მაიდანი, წყემი, სეფიეთი
3. ასპინძის რაიონი — სოფლები ნაქალაქევი, ორგორა, აწყვიტა, ჭობარეთი
4. ამბროლაურის რაიონი — სოფლები ხოტევი, ჭრებალო
5. გარდაბნის რაიონი — სოფლები ნორიო, ვარკეთილი, გამარჯვება, კუმისი, თელეთი, სართიჭალა, ახალი სოფელი, დიდი ლილო
6. ქ. წყალტუბოს ზონა — სოფლები ცხუნკური, მუხიანი
7. მცხეთის რაიონი — სოფლები მუხრანი, ქსოვრისი, ნიჩბისი, საგურამო, მსხალდიდი
8. წალკის რაიონი — სოფლები ბედიანი, აშკალა
9. ლენტეხის რაიონი — სოფლები წინაგორა, წოლდა, ცხილონი, იკოთი, კორინთა
10. გალის რაიონი — სოფლები ოქუმი, აჩიგვარა, უწერი, საბერიო, თაგილონი

დანართი 13

ცნობები

სოფლის მასწავლებელთა კომუნალური მომსახურებისათვის გაღებული ხარჯების შესახებ

1981 წელს გეგმით გათვალისწინებული იყო 2363.0 ათასი მანეთი, შესრულდა 2279,0 (96,4%)

1982 წელს — 2169,2 ათასი მანეთი, შესრულდა 2213,4 (102,0%)

1983 წელს — 2403,2 ათასი მანეთი, შესრულდა 2422,0 (103,0%)

1984 წელს — 2584,0 ათასი მანეთი, შესრულდა 2575,4 (92,7%)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დანართი 14

ცნობები
ხელმძღვანელი კადრების დენადობის შესახებ

№	ქალაქის, რაიონის დასახელება	1983 წელი	1984 წელი
1	ქ. ქუთაისი	9	25
2	ქ. წყალტუბო	4	9
3	ადიგენის რაიონი	1	4
4	ახალქალაქის „	3	6
5	ახალციხის „	—	7
6	ახმეტის „	3	10
7	დუშეთის „	3	6
8	ყაზბეგის „	1	7
9	მახარაძის „	1	11
10	სამტრედიის „	2	6
11	საჩხერის „	3	9

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1985 წლის 3 ოქტომბრის გადაწყვეტილება

სახალხო განათლების ორგანოებში შრომის კანონმდებლობის უხეში დარღვევის ფაქტების შესახებ

კოლეგია აღნიშნავს, რომ ბოლო წლებში საგრძნობლად შემცირდა სახალხო განათლების დარგში შრომის კანონმდებლობის უხეში დარღვევის ფაქტები. მიუხედავად ამისა, კვლავ საკმაოდ დიდია ადგილებზე კანონის დარღვევით გათავისუფლებულ მუშაკთა რიცხვი. აღნიშნული ძირითადად გამოწვეულია იმით, რომ სახალხო განათლების დაწესებულებათა ზოგიერთი ხელმძღვანელი მუშაკი უცოდინარობას ამჟღავნებს შრომის კანონმდებლობის ელემენტარული საკითხების ცოდნის საქმეში. ხშირად მუშაკი არსებითად სწორადაა სამუშაოდან დათხოვნილი, მაგრამ კანონის პროცესუალური ნორმების დარღვევის გამო, სასამართლო იძულებულია იგი სამუშაოზე აღადგინოს.

ჩხოროწყუს რაიონის სოფელ ხაბუმის მეორე ჯუმათის ბაგა-ბაღის მნე მ. გახარია, ბაგა-ბაღის გამგის მ. ახალაიას ბრძანებით სამეურნეო საქმიანობაში დაშვებული უხეში დარღვევებისათვის, პროფკომიტეტის თანხმობის გარეშე, დათხოვნილ იქნა სამუშაოდან. სახალხო სასამართლომ გააუქმა ადმინისტრაციის ბრძანება, როგორც უკანონო და მ. გახარია სამუშაოზე აღადგინა. ბაგა-ბაღის ადმინისტრაცია არ დაეთანხმა ამ გადაწყვეტილებას და ხელახლა დასვა საკითხი მ. გახარიას გათავისუფლების შესახებ. პროფკომიდან სათანადო დასტურის მიღების შემდეგ მ. გახარია დათხოვნილ იქნა სამუშაოდან, ამჯერად უკვე კანონიერად, ხოლო განაცდური დროის ხელფასის ანაზღაურება პირველ უკანონო დათხოვნასთან დაკავშირებით სასამართლომ ბაგა-ბაღის გამგეს მ. ახალაიას დააკისრა.

მარნეულის რაიონის სოფელ სადახლოს მე-2 საშუალო სკოლის ლაბორანტი ჯ. ჯალილოვი, რომელიც აღნიშნულ სკოლაში 1971 წლის 1 სექტემბრიდან მუშაობდა, სკოლის დირექციამ, შტატების შემცირების მოტივით, 1983 წლის 1 ნოემბრიდან არასწორად დაითხოვა სამუშაოდან. ჯ. ჯალილოვმა იმთავითვე საჩივრებით მიმართა მარნეულის რაიონის განათლების განყოფილებას, პროფკავშირის რაიკომს, მაგრამ მისი კანონიერი თხოვნა სამუშაოზე აღდგენის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა. ჯ. ჯალილოვი აღდგენილ იქნა სამუშაოზე მხოლოდ ზემდგომი ორგანოების ჩარევის შემდეგ, ხოლო სამი თვის განაცდური ხელაფსი მას სადახლოს სასოფლო საბჭომ აუნაზღაურა.

ამავე რაიონის სოფელ ყიზილაჯლოს საშუალო სკოლის აღმზრდელი ა. ასკეროვა განათლების განყოფილების ყოფილი გამგის გ. ნა-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბიევას ბრძანებით, სამუშაოზე გამოუცხადებლობის მოტივით, 1981 წლის 17 დეკემბრიდან დათხოვნილ იქნა სამუშაოდან, თუმცა ამავე ბრძანებაში აღნიშნულია, რომ მან სამუშაო 1 სექტემბრიდან გააცდინა. ა. ასკეროვას გათავისუფლების ბრძანებას საფუძვლად დაედო სკოლის ადმინისტრაციის 1981 წლის 17 დეკემბრის მომართვა პროფკომიტეტის სახელზე. პროფკომიტეტის ოქმი კი დათარიღებულია 1981 წლის 14 დეკემბრით, ე. ი. პროფკომიტეტმა საკითხი განიხილა ადმინისტრაციის მომართვის გარეშე. გარდა ამისა, ვინაიდან აღმზრდელი ვანათლების განყოფილების ნომენკლატურაა, განათლების განყოფილებას თანხმობის მისაღებად პროფკომიტეტისთვის უნდა მიემართა. ასკეროვამ შრომის წიგნაკი ხელზე მიიღო, ისე, რომ მასში არ შესულა სათანადო ჩანაწერი სამუშაოდან დათხოვნის შესახებ. ამდენად ადმინისტრაციას არავითარი დოკუმენტი არ გააჩნია ა. ასკეროვასათვის შრომის წიგნაკისა და ბრძანების ასლის ჩაბარების თაობაზე. განათლების განყოფილების ახლანდელმა გამგემ ბ. კალაევმა არასწორად გააფორმა ა. ასკეროვას სამუშაოზე აღდგენის ბრძანება და იგი სამუშაოზე 1985 წლის 30 აპრილიდან აღადგინა. ბ. კალაევმა დაშვებული შეცდომა მხოლოდ განათლების სამინისტროს ჩარევის შემდეგ გაასწორა და ა. ასკეროვა თანამდებობაზე აღადგინა გათავისუფლების დღიდან, ე. ი. 1981 წლის 1 სექტემბრიდან.

თბილისის საქარხნო რაიონის 108-ე საშუალო სკოლის მუსიკალური სტუდიის მეთოდისტი თ. თამასიძე საქარხნო რაიონის სახალხო განათლების საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე დათხოვნილ იქნა სამუშაოდან, ხოლო შემდეგ კანონის დარღვევით გადაყვანილ იქნა სხვა სამუშაოზე, ისე რომ აღნიშნული საკითხი მასთან შეთანხმებული არ ყოფილა. ამასთან, თ. თამასიძე სამუშაოდან დათხოვნილ იქნა ორსულობის პერიოდში. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და რესპუბლიკის პროფსაბჭოს შრომის სამართლის ინსპექციის ჩარევის შემდეგ იგი დაუყოვნებლივ იქნა სამუშაოზე აღდგენილი და განაცდური დროის თანხა სახელმწიფოს ხარჯზე აუნაზღაურდა, თუმცა კანონით მსგავსი დარღვევებისათვის განაცდური დროის ხელფასის გადახდა დამნაშავე პირს უნდა დაკისრებოდა.

ქ. ზუგდიდის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის ყოფილი დირექტორი ი. ჯანაშია ამ თანამდებობიდან განთავისუფლდა 1981 წლის 1-ლი აპრილიდან პირადი განცხადების საფუძველზე, იქვე ორი ჯგუფის (წრის) დატოვებით. ამასთან, 1981 წლის 1 აპრილიდან იგი დროებით დანიშნული იყო პიონერთა სასახლეში მხატვრული და ესთეტიკური აღზრდის განყოფილების გამგედ, სადაც იმუშავა 1981 წლის 1 სექტემბრამდე. ამ პერიოდში მას პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის დირექტორის თანამდებობიდან უკანონოდ განთავისუფლებისა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

და ახალ თანამდებობაზე დანიშვნის შესახებ პრეტენზიით სათანადო ორგანოებისათვის არ მიუმართავს, ე. ი. ჯანაშიას პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის დირექტორობიდან განთავისუფლება მოხდა საქართველოს სსრ შრომის კანონთა კოდექსის 30-ე მუხლის 1-ლი ქვემუხლის (მხარეთა შეთანხმება) საფუძველზე. 1981 წლის 1 სექტემბერს მან თვითნებურად მიატოვა სამუშაო, რისთვისაც იგი ადმინისტრაციის შრომის კანონმდებლობის საფუძველზე წრეების ხელმძღვანელობიდან უნდა გაენთავისუფლებინა 1981 წლის სექტემბრის თვეში და დაუყოვნებლივ ჩაებარებინა შრომის წიგნაკი, მაგრამ ი. ჯანაშია სამუშაოდან ბრძანებით არ გაუნთავისუფლებიათ, არც შრომის წიგნაკში შეუტანიათ სათანადო ჩანაწერები და მისთვის არც არსებული წესით ჩაუბარებიათ შრომის წიგნაკი. ამ ნაწილში ქ. ზუგდიდის განათლების განყოფილებამ დაარღვია საქართველოს სსრ შრომის კანონთა კოდექსის 41-ე მუხლის მოთხოვნა (ყოფილი გამგე ა. ბერულავა). ი. ჯანაშიას შრომის წიგნაკი ხელზე აღმოაჩნდა სათანადო ჩანაწერების გარეშე, თუმცა ისიც აღსანიშნავია, რომ საქმეთა მწარმოებლის ნ. მებონიას განმარტებით ი. ჯანაშიას პირადი საქმე და შრომის წიგნაკი თან ჰქონდა წაღებული. ი. ჯანაშიას საჩივრების დაწერის პირველი დღეებიდანვე წერილობით შეეთავაზა დაწყებითი კლასების მასწავლებლობა მე-9 საშუალო სკოლაში, ხოლო სიტყვიერად, 1-ლ, მე-4, ან მე-8 საშუალო სკოლებში დირექტორის მოადგილეობა, რაზედაც მან უარი განაცხადა. ამასთან, ი. ჯანაშია პირადი განცხადების საფუძველზე 1984 წლის 29 აპრილს დაინიშნა ქალაქის განათლების განყოფილების მეთოდკაბინეტის მეთოდისტად, ხოლო შემდეგ, სამუშაოზე კვლავ გამოუცხადებლობის გამო, გაუქმებული იქნა ბრძანება აღნიშნულ თანამდებობაზე მისი დანიშვნის შესახებ. ამჟამად ი. ჯანაშია ზემდგომ ორგანოებში ჩივის და სამუშაოზე აღდგენას 1981 წლიდან მოითხოვს.

სახალხო განათლების ორგანოებში შრომის კანონმდებლობის დარღვევათა თავიდან აცილების, ამ საქმეში სათანადო წესრიგის დამყარების მიზნით კოლეგიამ გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ:

1. 1. აღკვეთონ სახალხო განათლების მუშაკთა სამუშაოდან უკანონოდ დათხოვნის ფაქტები და თითოეული მათგანის გათავისუფლება დაასაბუთონ შრომის კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად;

1. 2. ადმინისტრაციის ინიციატივით მუშაკთა დათხოვნის ბრძანების გაფორმების დროს საკონსულტაციოდ მიმართონ იურისტ-სპე-

ციალისტებს და მხოლოდ მათი დასკვნის შემდეგ მიიღონ საბოლოო გადაწყვეტილება;

1. 3. მკაცრად დასაჯონ სახალხო განათლების დაწესებულებათა ხელმძღვანელები, რომლებიც კანონის დარღვევით, დაუსაბუთებლად ათავისუფლებენ მუშაკს სამუშაოდან;

1. 4. მიაღწიონ იმას, რომ საქართველოს სსრ შრომის კანონთა კოდექსის 41-ე მუხლის საფუძველზე ადმინისტრაციამ სამუშაოზე მიღებულ პირს 5 დღის ვადაში გაუხსნას შრომის წიგნაკი და იმავე მუხლის თანახმად ჩააბაროს გათავისუფლების დღეს. განაცდური დროის ხელფასის ანაზღაურება დაეკისროს პირადად მას, ვინც ხელს აწერს მუშაკის სამუშაოდან უკანონოდ დათხოვნის ბრძანებას, ან განკარგულებას დათხოვნის შესახებ.

2. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ ჩხოროწყუს რაიონის სოფელ ხაბუმის მეორე ჯუმათის ბაგა-ბაღში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ იმსჯელა საქართველოს კპ ჩხოროწყუს რაიკომის ბიურომ. განათლების განყოფილების გამგეს ლ. გორდულაძეს გამოეცხადა სასტიკი საყვედური სააღრიცხვო ბარათში შეტანით, ხოლო ბაგა-ბაღის გამგეს მ. ახალაიას სახალხო სასამართლომ დააკისრა მ. გახარიასათვის სამი თვის განაცდური ხელფასის ანაზღაურება.

3. შრომის კანონმდებლობის უხეში დარღვევის გამო, რაც ჯ. ჯალილოვის სამუშაოდან უკანონოდ გათავისუფლებასა და მისი აღდგენის საქმის გაჭიანურებაში გამოიხატა, მარნეულის რაიონის სოფელ სადახლოს მე-2 საშუალო სკოლის დირექტორს ი. მამედოვს გამოეცხადოს საყვედური.

— რჩევა მიეცეს მარნეულის რაიონის სადახლოს სასოფლო საბჭოს აღძრას სარჩელი რაიონის სახალხო სასამართლოში ჯ. ჯალილოვის სამი თვის განაცდური ხელფასის ანაზღაურების ი. მამედოვისათვის დაკისრების შესახებ.

4. აღინიშნოს მარნეულის (ამხ. ბ. კალაევი) და ჩხოროწყუს (ამხ. ლ. გორდულაძე) განათლების განყოფილებათა არასაკმარისი მუშაობა სახალხო განათლების ხელმძღვანელ მუშაკთა სამართლებრივი განათლების უზრუნველყოფის საქმეში.

5. თბილისის საქარხნო რაიონის განათლების განყოფილების გამგეს ამხ. გ. კბილაშვილს 108-ე საშუალო სკოლის მუსიკალური სტუდიის მეთოდისტ თ. თამასიძის კანონის დარღვევით სამუშაოდან გათავისუფლებისა და აგრეთვე მისი თანხმობის გარეშე სხვა სამუშაოზე გადაყვანისათვის მიეცეს შენიშვნა. მასვე დაეკისროს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ თ. თამასიძისათვის ანაზღაურებული ხელფასის ერთი მესამედის გადახდა.

6. დაევალოს ქ. ზუგდიდის განათლების განყოფილებას (ამხ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მ. ქავთარაძე) დაუყოვნებლივ მოაწყოს ი. ი. ჯანაშია შესაფერის სამუშაოზე სპეციალობის მიხედვით:

6. 1. ქ. ზუგდიდის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის ყოფილ დირექტორს იზაბელა იოსების ასულ ჯანაშიას საფუძვლის უქონლობის გამო უარი ეთქვას სამუშაოზე აღდგენაზე;

6. 2. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ ქ. ზუგდიდის განათლების განყოფილების ყოფილი გამგე ა. ბერულავა, რომელმაც ი. ი. ჯანაშიას მიმართ დაარღვია შრომის კანონთა კოდექსის 34-ე მუხლის § 4 და ნაწილობრივ 41-ე მუხლით გათვალისწინებული მოთხოვნები, სახალხო განათლების სისტემაში აღარ მუშაობს.

7. კადრების სამმართველომ (ამხ. ა. ვაჩნაძე) აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულების შესახებ მოახსენოს კოლეგიას 1986 წლის III კვარტალში.

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ო. ქინქლაძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

РЕШЕНИЕ
КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

Об итогах контрольной работы по русскому языку, проведенной в X классах общеобразовательных школ с нерусским языком обучения и задачах органов народного образования и педагогических коллективов республики в свете основных направлений реформы общеобразовательной и профессиональной школы

3 октября 1985 года

Коллегия отмечает, что органы народного образования республики, педагогические коллективы общеобразовательных школ проводят определенную работу по осуществлению основных направлений реформы общеобразовательной и профессиональной школы.

Среди мер, касающихся улучшения изучения русского языка, особое место занимает поэтапный переход на новые усовершенствованные программы и учебники, а также практика деления на подгруппы I-X классов при изучении русского языка и VIII-X классов — при изучении литературы.

Проведенная в конце 1984—1985 учебного года контрольная письменная работа показала, что в определенной мере поднялся уровень подготовленности учащихся по предмету, изучение языковой теории все более стало подчиняться задачам развития речи, большинство выпускников общеобразовательных школ владеют умениями и навыками практического применения грамматических правил, повысилась культура письменной речи школьников.

Этому, в свою очередь, способствовало качественное улучшение состава учительских кадров, более ответственный, с национально-государственных позиций, подход к порученному делу, совершенствование методического аппарата, постоянная забота о повышении квалификации учителей на уровне современных требований.

Вместе с тем, следует отметить, что в деле преподавания и изучения русского языка в нерусских школах все еще имеем серьезные недостатки и промахи, что еще раз выявилось по итогам проведенной в республике контрольной письменной работы.

Контрольную работу писали 39186 выпускников X классов национальных школ республики, из них получил оценку:

5 (отлично) — 802; 3 (удов.) — 25324;
4 (хорошо) — 6841; 2 (плохо) — 6219.

Перепроверка работ в Министерстве просвещения выявила низкую квалификацию, безответственное отношение, либерализм некоторых учителей в деле оценки знаний учащихся.

В частности, из 578 работ оцененных на «отлично» в 128 оценка «5» была снижена на «4», в 25 работах «5» снижена на «3», в 3-х работах «5»—на «2», в 17-ти работах «4» снижена на «3», и в 1-ой работе оценка «4» снижена на «2».

Анализ типовых ошибок, допущенных в работах выпускников школ показал, что многие из них допускают грубые речевые ошибки, не умеют пересказать прочитанное, не имеют достаточного словарного запаса, много ошибок в правописании падежных окончаний, безударных гласных, мягких и твердых согласных, согласований в роде, числе, в расстановке знаков препинания и т. д.

Отмеченные выше недостатки отрицательно сказались на уровне знаний учащихся. Как показали результаты проверки, с письменным заданием справились лишь 84% выпускников средних школ.

Заслушав и обсудив справку Управления школ о результатах контрольной работы по русскому языку, проведенной в десятых классах общеобразовательных школ республики с нерусским языком обучения, коллегия р е ш а е т:

1. Отметить, что органы народного образования республики, педагогические коллективы общеобразовательных школ проводят определенную работу по осуществлению Основных направлений реформы общеобразовательной и профессиональной школы.

2. Министерствам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, отделам народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики, Управлению народного образования Тбилгорисполкома:

2. 1. данное решение рассмотреть на педсоветах, советах обл. рай (гор) оно и заседаниях коллегий, наметить и осуществить меры по искоренению имеющихся в работе недостатков;

2. 2. обеспечить безусловное выполнение задач обучения и воспитания учащихся, определенных постановлением ЦК

КПСС и Совета Министров СССР от 12 апреля 1984 года «О дальнейшем совершенствовании общего среднего образования молоджи и улучшения условий работы общеобразовательной школы»;

2. 3. устранить отмеченные недостатки в деле изучения и преподавания русского языка в школах с нерусским языком обучения, периодически изучать в школах состояние преподавания русского языка и установить контроль за выполнением принятых решений. Повысить персональную ответственность методистов и инспекторов данного предмета, директоров школ за неукоснительное выполнение методических указаний о видах, количестве, порядке проверки и нормах оценки письменных работ по русскому языку и литературе, повышение качества обучения, успеваемости школьников по предмету. Определить меры по искоренению формализма в обучении, преодолению либерализма в оценке знаний, умений и навыков учащихся;

2. 4. практиковать проведение районных (городских), областной, республиканских проверочных контрольных работ по русскому языку с обсуждением итогов на советах обл. рай (гор) оно и заседаниях коллегии;

2. 5. усилить практическую направленность преподавания русского языка и литературы, используя в старших классах, такие формы, как лекция, семинарские занятия, собеседование;

2. 6. потребовать от директоров школ:

— усилить контроль за работой учителей начальных классов, повысить ответственность заместителя директора по учебно-воспитательной работе за руководство начальными классами;

— добиваться преодоления формализма в использовании кабинетов русского языка и литературы;

— неукоснительно выполнять указание о делении на подгруппы I-X классов на уроках русского языка и VIII-X классов — на уроках русской литературы при соответствующем контингенте учащихся;

2. 7. принять во внимание, что в ближайшее время коллегия Министерства просвещения ГССР рассмотрит вопрос об итогах выпускных экзаменов и осуществит соответствующие меры в отношении учителей русского языка и литературы, упомянутых в справке.

3. Научно-исследовательскому институту педагогических наук им. Я. Гогебашвили (тов. Ш. Амонашвили):

ეროვნული ბიბლიოთეკა

3. 1. разработать для учителей методические материалы по проблемам обучения русскому языку в национальных школах республики: сборники диктантов и изложений, методические рекомендации по проведению кружковой работы с допризывной молодежью и призывниками, раздаточные дидактические материалы, грамматические таблицы и схемы, материалы по развитию устной и письменной речи учащихся грузинских школ и. т. д.;

3. 2. до конца 1985 года закончить работу по созданию программно-методических материалов для I—XI классов грузинских общеобразовательных школ.

4. Центральному институту усовершенствования учителей (тов. Г. Гватуа) совместно с зональными институтами:

4. 1. совершенствуя систему повышения квалификации, создать благоприятные условия для непрерывного расширения и обновления знаний, постоянного роста общей культуры и профессионального уровня учителей русского языка и литературы;

4. 2. целенаправленно повышать эффективность курсовых мероприятий, оперативно принимать меры по устранению отмеченных в справке недостатков как в процессе повышения квалификации, так и методической работы;

4. 3. проявлять постоянное внимание к усовершенствованию методов и приемов повышения квалификации, способствовать повышению методического уровня учителей и улучшению качества преподавания русского языка в школе;

4. 4. планируя повышение квалификации педагогических кадров, обеспечить дифференцированный подход к комплектованию их работы.

5. Управлению учебников (тов. Н. Глонти):

5. 1. принять меры для своевременного издания программно-методических материалов для учителей по проблемам обучения русскому языку в грузинских школах;

5. 2. обеспечить своевременное издание учебника для IX класса школ с углубленным изучением русского языка;

5. 3. направить все усилия на организацию работы по оперативному обеспечению учителей методической литературой.

6. Просить издательство «Ганатлеба» (тов. Л. Хундадзе) обеспечить своевременно издание необходимым тиражом программно-методических и наглядно-дидактических материалов по русскому языку и литературе для грузинских школ.

7. Газете «Сахалхо ганатлеба», журналу «Скола да цховреба» (тт. Н. Швелидзе, Г. Дзерия): систематически освещать актуальные вопросы изучения и преподавания русского языка, особое внимание уделять обобщению передового опыта работы.

8. Управлению школ (т. Т. Татишвили):

8. 1. планомерно изучать состояние преподавания русского языка в различных регионах республики;

8. 2. установить контроль за выполнением данного решения.

Председатель коллегии,

Министр **О. Д. Кинкладзе**

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

შინაარსი

ბრძანება № 469 — სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის რესპუბლიკურ დათვალიერებაში ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მონაწილეობის შედეგების შესახებ 3

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მუშაკთა შრომის შინაგანაწეს 8

Правила внутреннего трудового распорядка для работников Министерства просвещения Грузинской ССР 19

ბრძანება № 550 — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ხელმძღვანელობას შორის ფუნქციების განაწილების შესახებ 30

ბრძანება 575 — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის მუშაობის დებულების შესახებ 32

Приказ № 575 — о Положении о работе коллегии Министерства просвещения ГССР 33

დადგენილება — რესპუბლიკის სახალხო განათლების სისტემის დაწესებულებებში 1984 წელს კადრების დენადობის მდგომარეობის შესახებ 35

დადგენილება — სახალხო განათლების ორგანოებში შრომის კანონმდებლობის უხეში დარღვევის ფაქტების შესახებ 47

Решение — об итогах контрольной работы по русскому языку, проведенной в X классах общеобразовательных школ с нерусским языком обучения и задачах органов народного образования и педагогических коллективов республики в свете направлений реформы общеобразовательной и профессиональной школы 52

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

რედაქტორი ე. ქურციკიძე
ტექრედაქტორი ა. ბაკურაძე
კორექტორი ლ. დოლიძე

გადაეცა ასაწყობად 20/XII-85 წ.; ხელმოწერილია დასაბეჭდად 11/II-86 წ.;
ანაწყობის ზომა $6^1/_4 \times 9$; ქაღალდის ზომა 60×84; ნაბეჭდი თაბახი 5;
სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბახი 4,25.
შეკვეთა № 1120 უე 10070 ტირაჟი 6000

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტამბა, ნუცუბიძის ქ. № 7
Типография Министерства просвещения Грузинской ССР, ул. Нуцубидзе № 7